

II

(Comunicări)

COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI
ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

Comunicare a Comisiei

**Orientări tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” în temeiul
Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență**

(2021/C 58/01)

Prezentul document se bazează pe textul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență, astfel cum a fost convenit la nivel politic între Parlamentul European și Consiliu în decembrie 2020 [2020/0104 (COD)] ⁽¹⁾.

Prezentele orientări tehnice sunt menite să sprijine autoritățile naționale în contextul elaborării planurilor de redresare și reziliență în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență. Numai Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a formula interpretări obligatorii ale dreptului Uniunii.

Regulamentul de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență prevede că nicio măsură inclusă într-un plan de redresare și reziliență nu ar trebui să prejudicieze în mod semnificativ obiectivele de mediu în sensul articolului 17 din Regulamentul privind taxonomia ⁽²⁾ ⁽³⁾. În conformitate cu Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență, evaluarea planurilor naționale de redresare și reziliență ar trebui să asigure faptul că fiecare măsură (și anume, fiecare reformă și fiecare investiție) din cadrul planului respectă principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ” (DNSH – „Do No Significant Harm”) ⁽⁴⁾.

De asemenea, Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență prevede că se impun a fi elaborate de către Comisie orientări tehnice privind modul de aplicare a principiului DNSH în contextul Mecanismului de redresare și reziliență ⁽⁵⁾. Orientările tehnice sunt prevăzute în cadrul prezentului document. Orientările se limitează la stabilirea modalităților de aplicare a principiului DNSH exclusiv în contextul Mecanismului de redresare și reziliență, ținând seama de caracteristicile specifice ale acestuia, fără a aduce atingere punerii în aplicare și transpunerii Regulamentului privind taxonomia și a altor acte legislative adoptate în legătură cu alte fonduri ale UE. Prezentele orientări au scopul de a clarifica semnificația principiului DNSH și modul în care acesta ar trebui aplicat în contextul Mecanismului de redresare și reziliență, precum și modul în care statele membre pot demonstra conformitatea măsurilor pe care le propun cu principiul DNSH. Exemple concrete elaborate cu privire la modul în care principiul DNSH ar trebui să fie demonstrat în cadrul planurilor sunt furnizate în anexa IV la prezentele orientări.

⁽¹⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14310-2020-INIT/en/pdf>. Numerotarea și formularea dispozițiilor de punere în aplicare fac obiectul unor modificări în cadrul revizuirii juridice în curs.

⁽²⁾ A se vedea articolul 4a („Principii orizontale”) din Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență (care prevede că Mecanismul de redresare și reziliență sprijină doar măsurile care respectă principiul DNSH) și articolele 15 și 16 („Planul de redresare și reziliență” și „Evaluarea Comisiei”) (care prevăd în continuare că planurile de redresare și reziliență ar trebui să explice și să fie evaluate având în vedere „modul în care planul asigură că nicio măsură de implementare a reformelor și a investițiilor incluse în plan nu prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu în înțelesul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 (principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”).

⁽³⁾ „Regulamentul privind taxonomia” se referă la Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile, prin crearea unui sistem de clasificare (sau „taxonomie”) pentru activitățile economice durabile din punctul de vedere al mediului.

⁽⁴⁾ „Orientările privind evaluarea mecanismului”, anexate la Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență, stabilesc o serie de orientări privind evaluarea cu scopul de a servi Comisiei ca bază pentru a evalua propunerile de planuri de redresare și reziliență prezentate de statele membre. În cadrul acestora, Comisia este invitată să utilizeze un sistem de notare, cuprinzând note de la A la C, pentru toate criteriile vizate de „Evaluarea Comisiei” prevăzute la articolul 16 alineatul (3) din regulament. Criteriul de evaluare (d) clarifică faptul că, pentru evaluarea conform principiului DNSH, Comisia are două opțiuni de notare, A sau C. „A” dacă nicio măsură din cadrul unui plan de redresare și reziliență nu prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu și „C” dacă una sau mai multe măsuri prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu [în sensul articolului 17 („Prejudicierea în mod semnificativ a obiectivelor de mediu”) din Regulamentul privind taxonomia]. Anexa respectivă prevede că un plan de redresare și reziliență nu îndeplinește în mod satisfăcător criteriile de evaluare dacă este acordată o singură notă de „C”. Într-un astfel de caz, planul nu poate fi aprobat de Comisie.

⁽⁵⁾ Prezentul document de orientare tehnică completează orientările inițiale furnizate deja de Comisie în Strategia anuală pentru 2021 privind creșterea durabilă, precum și documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei și actualizările acestuia.

1. Ce reprezintă principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”?

În sensul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență, principiul DNSH trebuie interpretat în sensul articolului 17 din Regulamentul privind taxonomia. Respectivul articol definește noțiunea de „prejudiciere în mod semnificativ” pentru cele șase obiective de mediu vizate de Regulamentul privind taxonomia:

1. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ *atenuarea schimbărilor climatice* în cazul în care activitatea respectivă generează emisii semnificative de gaze cu efect de seră (GES);
2. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ *adaptarea la schimbările climatice* în cazul în care activitatea respectivă duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului preconizat în viitor asupra activității în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor ⁽⁶⁾;
3. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ *utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine* în cazul în care activitatea respectivă este nocivă pentru starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane, sau starea ecologică bună a apelor marine;
4. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ *economia circulară*, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora, în cazul în care activitatea respectivă duce la ineficiențe semnificative în utilizarea materialelor sau în utilizarea directă sau indirectă a resurselor naturale, la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, sau în cazul în care eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului;
5. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ *prevenirea și controlul poluării* în cazul în care activitatea respectivă duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol;
6. Se consideră că o activitate economică prejudiciază în mod semnificativ *protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor* în cazul în care activitatea respectivă este nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes pentru Uniune.

2. Cum ar trebui aplicat principiul DNSH în contextul Mecanismului de redresare și reziliență?

Această secțiune oferă orientări cu privire la aspectele-cheie care stau la baza evaluării conform principiului DNSH: faptul că toate măsurile trebuie abordate în cadrul evaluării conform principiului DNSH (secțiunea 2.1), deși, pentru anumite măsuri, evaluarea conform principiului DNSH se poate desfășura sub o formă simplificată (secțiunea 2.2); relevanța legislației UE privind protecția mediului și a evaluărilor impactului (secțiunea 2.3); principiile directe de bază ale evaluării (secțiunea 2.4) și aplicabilitatea criteriilor tehnice de examinare prevăzute în Regulamentul privind taxonomia (secțiunea 2.5).

2.1. Toate măsurile trebuie abordate în cadrul evaluării conform principiului DNSH

Statele membre trebuie să furnizeze o evaluare conform principiului DNSH pentru fiecare măsură ⁽⁷⁾ prevăzută în planul lor de redresare și reziliență. În conformitate cu Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență, *nicio măsură* inclusă într-un plan de redresare și reziliență nu ar trebui să cauzeze un prejudiciu semnificativ obiectivelor de mediu, iar Comisia nu poate evalua planul de redresare și reziliență în mod pozitiv dacă una sau mai multe măsuri nu respectă principiul DNSH. În consecință, statele membre trebuie să furnizeze o evaluare *individuală* conform principiului DNSH pentru fiecare măsură din cadrul fiecărei componente a planului ⁽⁸⁾. Prin urmare, evaluarea conform principiului DNSH nu trebuie efectuată la nivelul planului sau al componentelor individuale ale planului, ci la nivelul măsurii. Această condiție se aplică și în cazul măsurilor care sunt considerate că asigură o contribuție la tranziția verde, precum și în cazul tuturor celorlalte măsuri incluse în planurile de redresare și reziliență ⁽⁹⁾.

⁽⁶⁾ Aceasta înseamnă în mod specific că prejudicierea în mod semnificativ a obiectivului de adaptare la schimbările climatice poate fi realizată fie (i) prin neadaptarea unei activități la efectele negative ale schimbărilor climatice atunci când activitatea respectivă este expusă riscului unor astfel de impacturi (cum ar fi o clădire dintr-o zonă predispusă la inundații), fie (ii) prin adaptare eronată, atunci când se pune în aplicare o soluție de adaptare care protejează o zonă („persoane, natură sau active”), sporind în același timp riscurile într-o altă zonă (cum ar fi construirea unui dig în jurul unei parcele dintr-o zonă inundabilă, care generează transferul daunelor către o parcelă învecinată neprotejată).

⁽⁷⁾ În conformitate cu articolul 14 „Eligibilitate”) din Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență, „planurile de redresare și reziliență eligibile pentru finanțare în temeiul acestui instrument cuprind măsuri de punere în aplicare a reformelor și a investițiilor publice.”

⁽⁸⁾ Conformitatea cu principiul DNSH este evaluată la nivelul fiecărei *măsuri* în contextul Mecanismului de redresare și reziliență, deși articolul 17 („Prejudicierea în mod semnificativ a obiectivelor de mediu”) din Regulamentul privind taxonomia se referă la *activități economice*. O măsură din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (și anume, o investiție sau o reformă) este o intervenție care poate constitui o activitate economică sau care poate declanșa activități economice (modificări ale acestora). Prin urmare, în sensul Mecanismului de redresare și reziliență, *activitățile economice* prevăzute la articolul 17 din Regulamentul privind taxonomia sunt interpretate ca *măsuri* în prezentele orientări.

⁽⁹⁾ Ca atare, domeniul de aplicare al activităților care fac obiectul evaluării conform principiului DNSH în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență este diferit și mult mai larg decât cel prevăzut în Regulamentul privind taxonomia, care vizează identificarea activităților economice durabile din punctul de vedere al mediului. Astfel, sunt clasificate și stabilite criterii pentru activitățile economice durabile din punctul de vedere al mediului care contribuie în mod substanțial la obiectivele de mediu prevăzute la articolele 10-15 din regulamentul respectiv și care nu prejudiciază în mod semnificativ aceste obiective. Acesta este un obiectiv diferit de cel al Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență, care urmărește să demonstreze faptul că o gamă largă de măsuri nu prejudiciază în mod semnificativ niciunul dintre obiectivele de mediu.

Statele membre trebuie să evalueze atât reformele, cât și investițiile. În cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, statele membre trebuie să prezinte pachete coerente de măsuri, care să cuprindă atât reforme, cât și investiții [în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență]. Evaluarea conform principiului DNSH trebuie efectuată nu numai în ceea ce privește investițiile, ci și reformele. Reformele din anumite sectoare, printre care industria, transporturile și energia, deși au potențialul de a contribui în mod semnificativ la tranziția verde, pot prezenta și un risc de a cauza prejudicii semnificative în raport cu o serie de obiective de mediu, în funcție de modul în care sunt concepute⁽¹⁰⁾. Pe de altă parte, reformele din alte sectoare (de exemplu, educația și formarea, administrația publică, arta și cultura) vor prezenta, probabil, un risc limitat de efecte negative asupra mediului (a se vedea abordarea simplificată din secțiunile 2.2 și 3), independent de contribuția lor potențială la tranziția verde, care ar putea fi încă semnificativă. Prezentările orientări au scopul de a sprijini statele membre în contextul evaluării conform principiului DNSH atât în ceea ce privește investițiile, cât și reformele. Faptul că evaluarea conform principiului DNSH trebuie efectuată în ceea ce privește reformele nu ar trebui interpretat ca un factor de descurajare pentru includerea în planurile de redresare și reziliență a unor reforme importante în domeniile industriei, transporturilor și energiei, având în vedere că astfel de măsuri au un potențial major de stimulare a tranziției verzi și de promovare a redresării.

2.2. Pentru anumite măsuri, evaluarea conform principiului DNSH se poate desfășura sub o formă simplificată

Deși toate măsurile necesită o evaluare conform principiului DNSH, o abordare simplificată poate fi adoptată în cazul măsurilor care nu au niciun impact previzibil sau au un impact previzibil nesemnificativ asupra tuturor celor șase obiective de mediu sau asupra unora dintre acestea. În mod deliberat, anumite măsuri ar putea avea un impact limitat asupra unuia sau mai multor obiective de mediu. În acest caz, statele membre pot furniza o justificare succintă pentru obiectivele de mediu respective și pot orienta evaluarea de fond conform principiului DNSH către obiectivele de mediu care pot fi afectate în mod semnificativ (a se vedea secțiunea 3, etapa 1). De exemplu, o reformă a pieței forței de muncă menită să crească nivelul general de protecție socială pentru lucrătorii independenți nu ar avea niciun impact previzibil sau ar avea un impact previzibil nesemnificativ asupra niciunui dintre cele șase obiective de mediu, iar o justificare succintă ar putea fi utilizată pentru toate cele șase obiective. În mod similar, pentru unele măsuri simple de eficiență energetică, cum ar fi înlocuirea ferestrelor existente cu ferestre noi, eficiente din punct de vedere energetic, ar putea fi utilizată o justificare succintă în ceea ce privește conformitatea cu principiul DNSH pentru obiectivul de atenuare a schimbărilor climatice. În schimb, este puțin probabil ca această abordare simplificată să fie aplicabilă în cazul investițiilor și al reformelor dintr-o serie de domenii (de exemplu, energie, transporturi, gestionarea deșeurilor, industrie) care prezintă un risc mai mare de a afecta unul sau mai multe dintre obiectivele de mediu.

Atunci când o măsură este monitorizată întrucât sprijină 100 % unul dintre cele șase obiective de mediu, se consideră că această măsură este conformă cu principiul DNSH în ceea ce privește obiectivul respectiv⁽¹¹⁾. Unele măsuri sunt monitorizate în categoria celor care sprijină schimbările climatice sau alte obiective de mediu în contextul Mecanismului de redresare și reziliență, în conformitate cu „Metodologia de monitorizare a schimbărilor climatice” anexată la Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență. În cazul în care o măsură este monitorizată întrucât sprijină 100 % obiectivele legate de schimbările climatice, se consideră că principiul DNSH este respectat în ceea ce privește obiectivul relevant privind schimbările climatice (și anume, atenuarea schimbărilor climatice sau adaptarea la acestea)⁽¹²⁾. În cazul în care o măsură este monitorizată întrucât sprijină 100 % alte obiective de mediu decât cele legate de schimbările climatice, se consideră că principiul DNSH este respectat în ceea ce privește obiectivul de mediu relevant (și anume, resursele de apă și resursele marine, economia circulară, prevenirea și controlul poluării sau biodiversitatea și ecosistemele). În fiecare caz în parte, statele membre trebuie să identifice și să justifice care dintre cele șase obiective de mediu prevăzute în Regulamentul privind taxonomia este vizat de măsura de sprijinire. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să demonstreze că măsura nu prejudiciază în mod semnificativ celelalte obiective de mediu⁽¹³⁾.

⁽¹⁰⁾ De exemplu, o reformă care poate conduce la o creștere a finanțării pentru combustibilii fosili prin intermediul băncilor și al instituțiilor financiare deținute de stat sau la o creștere a subvențiilor explicite sau implicite pentru combustibilii fosili ar putea fi considerată ca prezentând riscul de a cauza un prejudiciu semnificativ obiectivelor de atenuare a schimbărilor climatice și de prevenire și control al poluării. Aceste considerente ar trebui să se reflecte în evaluarea conform principiului DNSH.

⁽¹¹⁾ Pentru a reflecta gradul în care o măsură contribuie la obiectivele climatice generale stabilite în Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență și pentru a calcula cotele globale din valoarea totală alocată a planului în domeniul climei, statele membre ar trebui să utilizeze metodologia, domeniile de intervenție și coeficienții asociați monitorizării schimbărilor climatice, în conformitate cu „Metodologia de monitorizare a schimbărilor climatice” anexată la Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență. În cazul în care Comisia nu a validat alegerea domeniului de intervenție și a coeficientului propus de un stat membru, măsura nu va fi considerată în mod automat conformă cu principiul DNSH pentru obiectivul (obiectivele) relevant(e), iar evaluarea conform principiului DNSH va trebui în continuare să fie efectuată.

⁽¹²⁾ De exemplu, o schemă de sprijin/reinnoire pentru înlocuirea materialului rulant depășit cu material rulant cu emisii zero la țeava de evacuare ar putea intra în această categorie.

⁽¹³⁾ Abordarea menționată la prezentul paragraf nu se aplică măsurilor monitorizate cu un coeficient de 40 %. Pentru astfel de măsuri, statele membre vor trebui să furnizeze o explicație a motivelor pentru care măsura este conformă cu principiul DNSH, ținând seama de principiile generale prezentate în restul prezentului document de orientare (de exemplu, statele membre vor trebui să confirme că nu sunt implicați combustibili fosili sau că sunt respectate criteriile prevăzute în anexa III pentru obiectivul de atenuare a schimbărilor climatice). În cazul în care măsurile monitorizate cu un coeficient de 40 % nu au niciun impact previzibil sau au un impact previzibil nesemnificativ asupra unui obiectiv de mediu specific sau în cazul în care acestea „contribuie în mod substanțial” la un obiectiv de mediu specific în temeiul Regulamentului privind taxonomia, statele membre vor putea în continuare să aplice o abordare simplificată pentru obiectivul de mediu respectiv (în conformitate cu primul și al treilea paragraf din secțiunea 2.2).

În mod similar, în cazul în care o măsură „contribuie în mod substanțial”⁽¹⁴⁾, în temeiul Regulamentului privind taxonomia, la unul dintre cele șase obiective de mediu, această măsură este considerată conformă cu principiul DNSH în ceea ce privește obiectivul respectiv⁽¹⁵⁾. De exemplu, un stat membru care propune o măsură de sprijinire a fabricării de echipamente de eficiență energetică pentru clădiri (de exemplu, prezența și controlul iluminării în timpul zilei în ceea ce privește sistemele de iluminat) nu ar trebui să efectueze o evaluare de fond conform principiului DNSH în raport cu obiectivul de atenuare a schimbărilor climatice, în cazul în care statul membru poate demonstra că măsura propusă „contribuie în mod substanțial” la obiectivul de mediu respectiv, în concordanță cu Regulamentul privind taxonomia. Într-un astfel de caz, statele membre ar trebui doar să demonstreze absența unui prejudiciu semnificativ pentru celelalte cinci obiective de mediu.

2.3. Relevanța legislației UE și a evaluărilor impactului

Respectarea legislației UE și naționale aplicabile în domeniul mediului este o obligație separată și nu elimină necesitatea unei evaluări conform principiului DNSH. Toate măsurile propuse în cadrul planurilor de redresare și reziliență trebuie să respecte legislația relevantă a UE, inclusiv legislația relevantă a UE în domeniul mediului. Deși respectarea legislației UE existente oferă indicații solide că măsura nu cauzează prejudicierea mediului, aceasta nu implică în mod automat faptul că o măsură respectă principiul DNSH, în special deoarece unele dintre obiectivele prevăzute la articolul 17 nu sunt încă pe deplin reflectate în legislația UE în materie de mediu.

Evaluările impactului legate de dimensiunile de mediu sau de evaluarea durabilității unei măsuri ar trebui luate în considerare pentru evaluarea conform principiului DNSH. Deși nu implică în mod automat faptul că nu se produce niciun prejudiciu semnificativ, acestea constituie un indiciu puternic al absenței unui prejudiciu semnificativ pentru o serie de obiective de mediu relevante. Prin urmare, faptul că un stat membru a efectuat o evaluare a impactului asupra mediului (EIM) în concordanță cu Directiva 2011/92/UE, o evaluare strategică de mediu (SEA) în concordanță cu Directiva 2001/42/CE⁽¹⁶⁾ sau o evaluare a durabilității/rezilienței la efectele schimbărilor climatice, astfel cum se prevede în orientările Comisiei privind evaluarea durabilității în temeiul Regulamentului InvestEU, pentru o anumită măsură inclusă în planul de redresare și reziliență, va susține argumentele prezentate de statul membru în contextul evaluării conform principiului DNSH. De exemplu, în funcție de conceptul exact al unei măsuri, efectuarea unei evaluări a impactului asupra mediului și punerea în aplicare a măsurilor de atenuare necesare pentru protecția mediului pot fi suficiente în unele cazuri, în special în ceea ce privește investițiile în infrastructură, pentru ca un stat membru să demonstreze conformitatea cu principiul DNSH în ceea ce privește unele dintre obiectivele de mediu relevante (în special utilizarea durabilă și protejarea resurselor marine și a celor de apă⁽¹⁷⁾, precum și protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor⁽¹⁸⁾). Totuși, acest fapt nu scutește statul membru de efectuarea evaluării DNSH pentru măsura respectivă, deoarece este posibil ca o evaluare a impactului asupra mediului, o evaluare strategică de mediu sau o evaluare a durabilității să nu acopere toate aspectele obligatorii în contextul evaluării conform principiului DNSH⁽¹⁹⁾. Acest lucru se datorează faptului că nici obligațiile legale cuprinse în Directivele EIM și SEA, nici abordarea prevăzută în Orientările relevante ale Comisiei privind evaluarea durabilității nu sunt identice cu cele prevăzute la articolul 17 („Prejudicierea în mod semnificativ a obiectivelor de mediu”) din Regulamentul privind taxonomia⁽²⁰⁾.

⁽¹⁴⁾ Articolele 10-16 din Regulamentul privind taxonomia definesc noțiunile de „contribuție substanțială” pentru fiecare dintre cele șase obiective de mediu, precum și pentru „activitățile de facilitare”. Pentru a beneficia de abordarea simplificată descrisă la prezentul paragraf, statele membre ar trebui să demonstreze că măsura „contribuie în mod substanțial” la unul sau mai multe dintre obiectivele de mediu în conformitate cu articolele 10-16 din Regulamentul privind taxonomia (a se vedea, de asemenea, secțiunea 2.5).

⁽¹⁵⁾ Această opțiune este relevantă în special pentru activitățile care sunt identificate ca având o contribuție substanțială la un obiectiv de mediu în temeiul Regulamentului privind taxonomia, dar care nu sunt monitorizate ca și cum ar sprijini 100 % obiectivele legate de schimbările climatice sau de mediu, în conformitate cu „Metodologia de monitorizare a schimbărilor climatice” anexată la Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență. În domeniul atenuării schimbărilor climatice, aceste activități includ, de exemplu: vehicule ușoare specifice cu emisii scăzute sau cu emisii zero; nave cu emisii zero sau cu emisii scăzute destinate transportului pe apă; vehiculele grele specifice cu emisii scăzute sau cu emisii zero; infrastructura de transport și distribuție a energiei electrice; rețele de transport și distribuție a hidrogenului; activități specifice de gestionare a deșeurilor (de exemplu, deșeuri nepericuloase colectate separat, care sunt separate la sursă și pregătite pentru reutilizare/reciclare), precum și activități revoluționare de cercetare, dezvoltare și inovare în domeniul economiei circulare.

⁽¹⁶⁾ O evaluare de mediu este o procedură care garantează că implicațiile planurilor/programelor/proiectelor asupra mediului sunt luate în considerare înainte de luarea deciziilor. Evaluările de mediu pot fi efectuate în cazul proiectelor individuale, cum ar fi un baraj, o autostradă, un aeroport sau o fabrică, în temeiul Directivei 2011/92/UE (cunoscută sub denumirea de „Directiva privind evaluarea impactului asupra mediului” – Directiva EIM) sau în cazul planurilor sau programelor publice în temeiul Directivei 2001/42/CE (cunoscută sub denumirea de „Directiva privind evaluarea strategică de mediu” – Directiva SEA).

⁽¹⁷⁾ În cazul în care o evaluare a impactului asupra mediului cuprinde o evaluare a impactului asupra apei în conformitate cu Directiva 2000/60/CE, iar riscurile identificate au fost abordate în contextul elaborării măsurii.

⁽¹⁸⁾ Fără a aduce atingere evaluărilor suplimentare prevăzute în cadrul Directivelor 2009/147/CE și 92/43/CEE, în cazul în care operațiunea se află în zone sensibile din punctul de vedere al biodiversității sau în apropierea acestora (inclusiv rețeaua de arii protejate Natura 2000, siturile înscrise pe Lista patrimoniului mondial UNESCO și principalele zone de biodiversitate, precum și alte zone protejate).

⁽¹⁹⁾ În schimb, evaluarea conform principiului DNSH nu elimină obligația de a efectua o evaluare a impactului asupra mediului/o evaluare strategică de mediu, o evaluare a impactului asupra climei, a mediului sau a durabilității, dacă acestea sunt prevăzute de legislația UE existentă, de exemplu în ceea ce privește proiectele finanțate prin programul InvestEU sau prin Mecanismul pentru interconectarea Europei.

⁽²⁰⁾ De exemplu, o evaluare a impactului asupra mediului se impune în cazul construcției de rafinării de țiței, de centrale termoelectrice pe bază de cărbune și în cazul proiectelor care implică extracția petrolului sau a gazelor naturale. Totuși, aceste tipuri de măsuri nu ar fi conforme cu principiul DNSH în ceea ce privește atenuarea schimbărilor climatice prevăzută la articolul 17 („Prejudicierea în mod semnificativ a obiectivelor de mediu”) din Regulamentul privind taxonomia, potrivit căruia sunt cauzate prejudicii semnificative în cazul în care o activitate „generează emisii semnificative de gaze cu efect de seră”. În mod similar, deși construirea unui nou aeroport necesită o evaluare a impactului asupra mediului, pe baza principiului DNSH pentru atenuarea schimbărilor climatice, este probabil să fie conforme numai măsurile legate de infrastructura aeroportuară cu emisii scăzute de dioxid de carbon, cum ar fi investițiile în clădiri aeroportuare eficiente din punct de vedere energetic, modernizarea conectării la rețea a infrastructurii aeroportuare și a serviciilor conexe prin surse regenerabile de energie la fața locului.

2.4. Principii directe pentru evaluarea conform principiului DNSH

În contextul Mecanismului de redresare și reziliență, impacturile *directe* și *indirecte primare* ale unei măsuri sunt relevante pentru evaluarea conform principiului DNSH ⁽²¹⁾. Impacturile directe pot reflecta efectele măsurii la nivel de proiect (de exemplu, instalație de producție, arie protejată) sau la nivel de sistem (de exemplu, rețea feroviară, sistem de transport public) și care au loc în momentul punerii în aplicare a măsurii. Impacturile indirecte primare pot reflecta efecte care apar în afara proiectelor sau sistemelor respective și care se pot materializa după punerea în aplicare a măsurii sau în afara calendarului Mecanismului de redresare și reziliență, dar sunt previzibile și relevante în mod rezonabil. Un exemplu de impact *direct* în domeniul transportului rutier ar fi utilizarea materialelor în cadrul lucrărilor de construcție a drumului. Un exemplu de impact *indirect primar* ar fi viitoarele emisii de GES preconizate pe fondul creșterii traficului global în timpul fazei de utilizare a drumului.

Evaluarea conform principiului DNSH trebuie să ia în considerare ciclul de viață al activității care rezultă din măsură. În temeiul articolului 17 („Prejudicierea în mod semnificativ a obiectivelor de mediu”) din Regulamentul privind taxonomia, „prejudicierea în mod semnificativ” în contextul Mecanismului de redresare și reziliență este evaluată luând în considerare ciclul de viață. Aplicarea analizei ciclului de viață în locul efectuării unei evaluări a ciclului de viață este suficientă în sensul evaluării conform principiului DNSH în contextul Mecanismului de redresare și reziliență ⁽²²⁾. Domeniul de aplicare al evaluării ar trebui să cuprindă fazele de producție, de utilizare și de scoatere din uz – în oricare dintre acestea se preconizează cele mai mari prejudicii. De exemplu, în cazul unei măsuri de sprijinire a achiziționării de vehicule, evaluarea ar trebui să ia în considerare, printre altele, poluarea (de exemplu, emisiile în aer) generată la asamblarea, transportarea și utilizarea vehiculelor, precum și gestionarea adecvată a vehiculelor scoase din uz. În special, o gestionare adecvată la sfârșitul ciclului de viață a bateriilor și a elementelor electronice (de exemplu, reutilizarea și/sau reciclarea materiilor prime critice) ar trebui să garanteze că obiectivul de mediu al economiei circulare nu face obiectul prejudicierii în mod semnificativ.

Măsurile care promovează creșterea nivelului de electrificare (de exemplu, a industriei, a transporturilor și a clădirilor) sunt considerate compatibile cu evaluarea conform principiului DNSH în ceea ce privește obiectivul de mediu de atenuare a schimbărilor climatice. Pentru a permite trecerea la o economie eficientă din punct de vedere climatic, ar trebui încurajată adoptarea unor măsuri care să determine creșterea nivelului de electrificare în sectoare-cheie, cum ar fi industria, transporturile și clădirile (de exemplu, investiții în infrastructura de transport și distribuție a energiei electrice; infrastructura rutieră electrică; stocarea energiei electrice; baterii de mobilitate; pompe de căldură). Producția de energie electrică nu este încă o activitate neutră din punct de vedere climatic la nivelul UE (intensitatea emisiilor de CO₂ ale mixului energetic diferă de la un stat membru la altul) și, în principiu, creșterea consumului de energie electrică cu emisii ridicate de dioxid de carbon reprezintă un efect indirect primar al unor astfel de măsuri, cel puțin pe termen scurt. Cu toate acestea, implementarea acestor tehnologii și infrastructuri este necesară pentru o economie neutră din punct de vedere climatic, împreună cu măsuri de realizare a obiectivelor de reducere a emisiilor de GES pentru 2030 și 2050, la nivelul UE existând deja un cadru de politică pentru decarbonizarea sectorului energetic și dezvoltarea surselor regenerabile de energie. În acest context, investițiile respective trebuie considerate conforme cu principiul DNSH în domeniul atenuării schimbărilor climatice în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, cu condiția ca statele membre să justifice faptul că nivelul de electrificare crescut este însoțit de o majorare a capacității de generare a energiei din surse regenerabile la nivel național. În continuare, statele membre ar trebui totuși să demonstreze că aceste măsuri nu prejudiciază în mod semnificativ celelalte cinci obiective de mediu.

Pentru activitățile economice în cazul cărora există o alternativă fezabilă din punct de vedere tehnologic și economic cu impact redus asupra mediului, evaluarea impactului negativ asupra mediului al fiecărei măsuri ar trebui efectuată în raport cu un scenariu „fără nicio intervenție”, luând în considerare efectul măsurii asupra mediului în termeni absoluți ⁽²³⁾. Această abordare constă în luarea în considerare a impactului măsurii asupra mediului, comparativ cu o situație în care nu există niciun impact negativ asupra mediului. Impactul unei măsuri nu este evaluat în comparație cu impactul unei alte activități existente sau preconizate pe care măsura în cauză o poate înlocui ⁽²⁴⁾. De exemplu, în cazul în care se evaluează o centrală

⁽²¹⁾ Această abordare este în conformitate cu articolul 17 („Prejudicierea în mod semnificativ a obiectivelor de mediu”) din Regulamentul privind taxonomia, potrivit căruia trebuie să se țină seama atât de efectul activității în sine asupra mediului, cât și de efectul asupra mediului al produselor și serviciilor furnizate de activitatea respectivă pe durata întregului lor ciclu de viață.

⁽²²⁾ În practică, aceasta înseamnă că nu sunt necesare analize atribuționale sau consecvențiale ale ciclului de viață (de exemplu, inclusiv impactul indirect asupra mediului al schimbărilor tehnologice, economice sau sociale determinate de aplicarea măsurii). Cu toate acestea, dovezile furnizate de analizele existente ale ciclului de viață ar putea fi utilizate pentru a justifica evaluarea conform principiului DNSH.

⁽²³⁾ Această abordare se aplică în special măsurilor adoptate în temeiul Mecanismului de redresare și reziliență, care se referă la investiții publice sau care implică în mod direct o cheltuială publică. În ceea ce privește măsurile referitoare la punerea în aplicare a reformelor, evaluarea conform principiului DNSH ar trebui efectuată, de regulă, în funcție de situația existentă înainte de punerea în aplicare a măsurii.

⁽²⁴⁾ Această abordare este în conformitate cu logica Regulamentului privind taxonomia: în temeiul proiectului de act delegat, mai multe criterii tehnice de examinare privind principiul DNSH se bazează pe criterii *absolute*, cum ar fi pragurile de emisii specifice (de exemplu, limitele de CO₂ pentru soluțiile de adaptare în cadrul activităților de producere a energiei electrice sau pentru vehiculele de pasageri). Abordarea este susținută în continuare de principiul precauției, care este unul dintre principiile directe ale legislației UE în domeniul protecției mediului, inclusiv Regulamentul privind taxonomia [considerentul 40 și articolul 19 alineatul (1) litera (f)] și decurge din faptul că prejudiciile cauzate mediului trebuie privite dintr-o perspectivă absolută, nu relativă (de exemplu, încălzirea globală se produce din cauza nivelului absolut al stocului de emisii de GES).

hidroelectrică care necesită construirea unui baraj pe o zonă neatinsă, impactul barajului ar fi evaluat în raport cu un scenariu în care râul în cauză rămâne în starea sa naturală, în loc să se ia în considerare o altă posibilă utilizare alternativă a zonei. În mod similar, dacă o schemă de casare vizează înlocuirea autoturismelor ineficiente cu autoturisme mai eficiente care se bazează pe motoare cu combustie internă, impactul noilor autoturisme cu motor cu combustie internă ar fi evaluat în termeni absoluți întrucât există alternative cu impact scăzut (de exemplu, autoturisme cu zero emisii), mai degrabă decât în comparație cu impactul autoturismelor ineficiente pe care le înlocuiesc (a se vedea anexa IV exemplul 5, care ilustrează un caz de neconformitate cu principiul DNSH).

Pentru activitățile economice în cazul cărora nu există o alternativă fezabilă ⁽²⁵⁾ din punct de vedere tehnologic și economic, cu impact redus asupra mediului, statele membre pot demonstra că o măsură nu prejudiciază în mod semnificativ prin adoptarea celor mai bune niveluri de performanță de mediu disponibile la nivel de sector. În aceste cazuri, principiul DNSH ar fi evaluat în comparație cu cele mai bune niveluri de performanță de mediu disponibile la nivel de sector. Este necesar să se aplice o serie de condiții pentru ca această abordare să fie menținută, inclusiv faptul că activitatea generează o performanță de mediu mult mai bună decât alternativele disponibile, evită efectele blocării într-un model cu impact negativ asupra mediului și nu împiedică dezvoltarea și implementarea de alternative cu impact redus ⁽²⁶⁾ ⁽²⁷⁾. Această abordare ar trebui aplicată la nivel de sector, adică ar trebui explorate toate alternativele din cadrul sectorului ⁽²⁸⁾.

Având în vedere condițiile la care se face referire anterior, măsurile legate de generarea energiei electrice și/sau termice utilizând combustibili fosili, precum și infrastructura aferentă de transport și distribuție, nu ar trebui să fie considerate, ca regulă generală, conforme cu principiul DNSH în sensul Mecanismului de redresare și reziliență, având în vedere existența unor alternative cu un nivel scăzut de emisii de dioxid de carbon. Din perspectiva atenuării schimbărilor climatice, se pot face anumite excepții de la această regulă generală în ceea ce privește măsurile legate de generarea energiei electrice și/sau termice utilizând gaze naturale, precum și infrastructura aferentă de transport și distribuție, de la caz la caz. Acest aspect este relevant în mod specific în cazul statelor membre care se confruntă cu provocări majore în contextul tranziției de la surse de energie cu emisii ridicate de dioxid de carbon, cum ar fi cărbunele, lignitul sau petrolul, și în cazul cărora o măsură sau o combinație de măsuri ar putea determina astfel o reducere deosebit de importantă și rapidă a emisiilor de GES. Aceste excepții trebuie să respecte o serie de condiții prevăzute în anexa III, pentru a se evita efectele blocării într-un model cu emisii ridicate de dioxid de carbon și pentru a fi compatibile cu obiectivele UE în materie de decarbonizare pentru 2030 și 2050. În plus, statele membre vor trebui să demonstreze conformitatea cu principiul DNSH a acestor măsuri pentru celelalte cinci obiective de mediu.

Pentru a se asigura că măsurile sunt adaptate exigențelor viitorului și nu generează efecte ale blocării într-un model cu impact negativ, precum și pentru a promova efecte dinamice benefice, pot fi necesare reforme și investiții de însoțire. Exemple ale unor astfel de măsuri de însoțire sunt echiparea drumurilor cu infrastructură cu emisii scăzute de dioxid de carbon (de exemplu, stații de încărcare pentru vehicule electrice sau stații de alimentare cu hidrogen) și instituirea unor taxe corespunzătoare de acces sau blocaj rutier, ori reforme și investiții mai ample pentru decarbonizarea mixurilor energetice sau a sistemelor de transport la nivel național. Deși aceste reforme și investiții suplimentare ar putea fi abordate în cadrul aceluiași măsuri, prin intermediul unei submăsuri, s-ar putea ca acest lucru să nu fie întotdeauna posibil. Prin urmare, ar trebui să se acorde flexibilitate pentru a li se permite statelor membre, în circumstanțe limitate și de la caz la caz, să demonstreze evitarea efectelor negative ale blocării bazându-se pe măsuri de însoțire în cadrul planului de redresare și reziliență.

⁽²⁵⁾ Pentru a demonstra că o alternativă cu impact redus asupra mediului nu este fezabilă din punct de vedere economic, statele membre trebuie să ia în considerare costurile care apar pe întreaga durată de viață a măsurii. Printre aceste costuri se numără externalitățile negative asupra mediului și viitoarele nevoi de investiții necesare pentru a trece la o alternativă cu impact redus asupra mediului, evitând blocajele sau împiedicând dezvoltarea și implementarea de alternative cu impact redus.

⁽²⁶⁾ Definiția „activităților de tranziție” este prevăzută atât în considerentele 39 și 41, cât și la articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul privind taxonomia. Condițiile descrise în prezentul document se inspiră din această definiție, însă nu sunt identice, având în vedere că Regulamentul privind taxonomia definește criteriile pentru activitățile de tranziție care au o contribuție substanțială, în timp ce prezentele orientări stabilesc criteriile numai pentru principiul DNSH și, ca atare, sunt aplicabile unui set mai larg de măsuri și pun în practică un test de fond diferit.

⁽²⁷⁾ Această abordare și, în general, evaluarea conform principiului DNSH nu aduc atingere altor considerații care afectează evaluarea măsurilor în contextul planurilor de redresare și reziliență, inclusiv considerațiilor legate de controlul ajutoarelor de stat, coerenței cu alte fonduri ale UE și posibilei excluderi a investițiilor private. În ceea ce privește măsurile de sprijinire a activităților acoperite de sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS), în special pentru a nu denatura semnalele pieței introduse de ETS și în concordanță cu abordarea din cadrul Fondului pentru o tranziție justă, activitățile cu emisii de CO₂ echivalente preconizate care nu sunt substanțial mai mici decât valorile de referință relevante stabilite pentru alocarea cu titlu gratuit nu ar trebui, în general, să fie sprijinite în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.

⁽²⁸⁾ În cazurile în care chiar și cele mai bune niveluri disponibile de performanță de mediu ar genera în continuare efecte ale blocării într-un model cu impact negativ asupra mediului, ar trebui avute în vedere măsuri de sprijinire a cercetării și dezvoltării unor alternative cu impact redus, în concordanță cu domeniile de intervenție 022 și 023, prevăzute în „Metodologia de monitorizare a schimbărilor climatice” anexată la Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență.

Conformitatea cu principiul DNSH, împreună cu aceste principii directoare, ar trebui să fie integrată în elaborarea măsurilor, inclusiv la nivelul obiectivelor de etapă și țintelor. Descrierea măsurilor prevăzute în planul de redresare și reziliență ar trebui să reflecte considerentele relevante principiului DNSH încă de la început. Aceasta poate însemna integrarea considerentelor DNSH și a măsurilor de atenuare care se impun a fi adoptate în vederea asigurării conformității în cadrul obiectivelor de etapă și al țăintelor corespunzătoare sau în cadrul procedurilor de licitație și de achiziție ⁽²⁹⁾. De exemplu, o măsură de stabilire a investițiilor în cadrul unui proiect major de infrastructură rutieră, în raport cu care a fost necesară realizarea unei evaluări a impactului asupra mediului înainte de emiterea autorizațiilor relevante, ar putea indica drept obiectiv de etapă punerea în aplicare a măsurilor de atenuare necesare în vederea protejării mediului, rezultate în urma evaluării impactului asupra mediului. În ceea ce privește procedura de licitație sau de achiziție pentru acest tip de proiect, conceperea măsurii ar putea prevedea includerea în caietul de sarcini sau în specificațiile procedurilor de achiziție a unor condiții specifice legate de principiul DNSH. Printre aceste condiții s-ar putea număra, de exemplu, un procent minim de deșeuri din construcții și demolări care vor fi pregătite pentru reutilizare și reciclare. De asemenea, măsurile de însoțire care sprijină trecerea la mijloace de transport mai curate, cum ar fi reformele legate de tarificarea rutieră, investițiile care sprijină transferul modal către transportul feroviar, căile navigabile interioare sau stimulentele pentru utilizarea transportului public, ar trebui să fie integrate în descrierea măsurii. Măsurile având caracter mai general, cum ar fi schemele extinse de sprijin pentru industrie (de exemplu, instrumentele financiare care acoperă investițiile în societăți din mai multe sectoare), ar trebui să fie concepute astfel încât să asigure aderarea investițiilor relevante la principiul DNSH.

2.5. Aplicabilitatea criteriilor tehnice de examinare prevăzute în Regulamentul privind taxonomia

Statele membre nu sunt obligate să consulte „criteriile tehnice de examinare” (criterii cantitative și/sau calitative) stabilite în conformitate cu Regulamentul privind taxonomia pentru justificarea conformității cu principiul DNSH. În conformitate cu Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență ⁽³⁰⁾, intrarea în vigoare a actelor delegate care conțin criterii tehnice de examinare ⁽³¹⁾ nu ar trebui să afecteze orientările tehnice furnizate de Comisie. Cu toate acestea, atunci când evaluează conformitatea cu principiul DNSH, statele membre au posibilitatea de a se baza pe criteriile tehnice de examinare prevăzute în actele delegate în temeiul Regulamentului privind taxonomia. Ele pot consulta și varianta de proiect a actelor delegate.

3. Cum ar trebui statele membre să demonstreze în mod concret în planurile lor că măsurile respectă principiul DNSH?

Pentru a facilita evaluarea și prezentarea principiului DNSH de către statele membre în cadrul planurilor lor de redresare și reziliență, Comisia a elaborat o listă de verificare (a se vedea anexa I), care ar trebui să fie utilizată de statele membre pentru a le sprijini în contextul analizării modului în care fiecare măsură se raportează la principiul DNSH. Ulterior, Comisia va utiliza aceste informații pentru a evalua dacă și în ce mod fiecare măsură în parte prevăzută în planurile de redresare și reziliență respectă principiul DNSH, în conformitate cu criteriile stabilite în Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență.

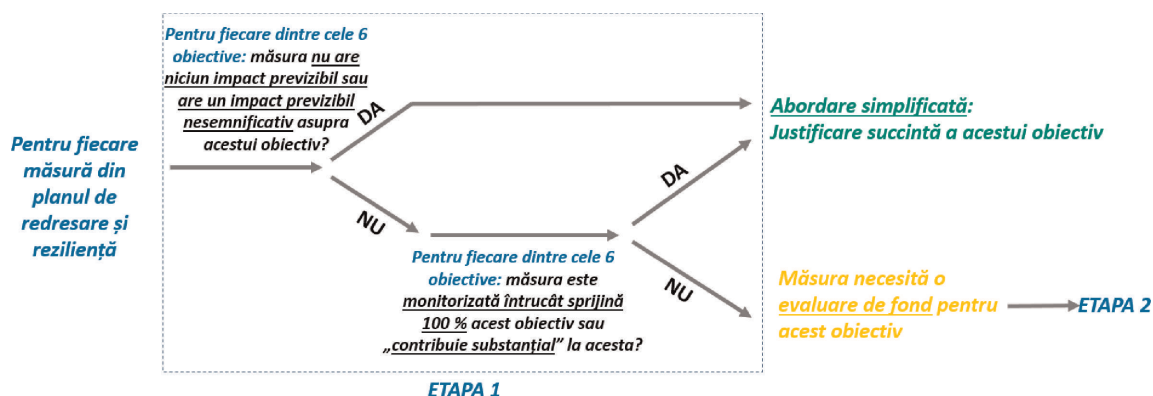
Comisia invită statele membre să răspundă la întrebările din lista de verificare și să integreze răspunsurile în propriile planuri de redresare și reziliență, ca parte a descrierii fiecărei măsuri (a se vedea partea 2, secțiunea 8 din modelul furnizat de Comisie – *Principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”*). În cazul în care se impune susținerea evaluării furnizate în lista de verificare, statele membre sunt totodată invitate să prezinte analize suplimentare și/sau documente justificative, în mod specific și limitat, pentru a-și motiva în continuare răspunsurile la lista de întrebări.

Lista de verificare se bazează pe următorul arbore decizional, care ar trebui utilizat pentru fiecare măsură din cadrul planului de redresare și reziliență. Secțiunea de mai jos oferă mai multe informații cu privire la cele două etape ale arborelui decizional.

⁽²⁹⁾ La fel ca toate celelalte obiective de etapă și ținte, obiectivele de etapă și țintele, inclusiv cele care reflectă respectarea principiului DNSH, fac obiectul articolului 19a din Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență („Normele privind plățile, suspendarea și rezilierea acordurilor privind contribuțiile financiare și sprijinul sub formă de împrumuturi”).

⁽³⁰⁾ Considerentul 11b din Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență.

⁽³¹⁾ În temeiul articolului 3 litera (d) din Regulamentul privind taxonomia („Criterii pentru activitățile economice durabile din punctul de vedere al mediului”), Comisia este împuternicită să adopte acte delegate care conțin criterii tehnice detaliate de examinare (criterii cantitative și/sau calitative) pentru a stabili condițiile în care o anumită activitate economică poate (i) să fie considerată ca având o contribuție substanțială la unul dintre cele șase obiective de mediu și (ii) să nu prejudicieze în mod semnificativ niciunul dintre celelalte obiective de mediu. Până în prezent, a fost publicat spre consultare un act delegat referitor la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea. Actul respectiv poate fi consultat la următoarea adresă: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12302-Climate-change-mitigation-and-adaptation-taxonomy#ISC_WORKFLOW

Arbore decizional

Etapa 1: Filtrarea celor șase obiective de mediu pentru a le identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Într-o primă etapă, statele membre sunt invitate să completeze partea 1 a listei de verificare (a se vedea anexa I), pentru a identifica ce obiectiv(e) de mediu dintre cele șase necesită o evaluare de fond a măsurii conform principiului DNSH. Această primă examinare la nivel înalt va facilita efectuarea analizei de către statele membre, făcând distincție între obiectivele de mediu pentru care evaluarea conform principiului DNSH va necesita o evaluare de fond și cele pentru care o abordare simplificată (a se vedea secțiunea 2.2) se poate dovedi suficientă.

Partea 1 a listei de verificare

Vă rugăm să indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond a măsurii conform principiului DNSH	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice			
Adaptarea la schimbările climatice			
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine			
Economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora			
Prevenirea și controlul poluării aerului, apei sau solului			
Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor			

În cazul în care răspunsul este „nu”, statele membre sunt invitate să prezinte pe scurt (în coloana din dreapta) motivele pentru care obiectivul de mediu nu necesită o evaluare de fond a măsurii conform principiului DNSH, pe baza unuia dintre următoarele cazuri (care trebuie indicat de statele membre) (a se vedea secțiunea 2.2):

- Măsura nu are niciun impact previzibil sau are un impact previzibil nesemnificativ asupra obiectivului de mediu legat de efectele directe și indirecte primare ale măsurii pe parcursul întregului său ciclu de viață, având în vedere natura sa și, ca atare, este considerată conformă cu principiul DNSH pentru obiectivul relevant.
- Măsura este monitorizată întrucât sprijină un obiectiv privind schimbările climatice sau un obiectiv de mediu cu un coeficient de 100 %, fiind astfel considerată conformă cu principiul DNSH în ceea ce privește obiectivul relevant.
- Măsura „contribuie în mod substanțial” la un obiectiv de mediu, în conformitate cu Regulamentul privind taxonomia, fiind astfel considerată conformă cu principiul DNSH în ceea ce privește obiectivul relevant.

În cazul măsurilor prevăzute în planul de redresare și reziliență pentru care abordarea simplificată ar fi suficientă, explicațiile solicitate (coloana din dreapta) pot fi limitate la minimum și, dacă este util, pot fi grupate laolaltă, permițând statelor membre să se concentreze asupra demonstrării evaluării conform principiului DNSH în cazul acelor măsuri pentru care este necesară o analiză de fond a posibilei prejudicieri în mod semnificativ.

În cazul în care răspunsul este „da”, statele membre sunt invitate să treacă la etapa 2 a listei de verificare în ceea ce privește obiectivele de mediu corespunzătoare.

Pentru exemple elaborate în legătură cu această etapă, a se vedea anexa IV.

Etapă 2: Furnizarea unei evaluări de fond conform principiului DNSH pentru obiectivele de mediu care o impun

Într-o a doua etapă, pentru fiecare măsură din plan, statele membre sunt invitate să utilizeze partea 2 a listei de verificare (a se vedea anexa I) pentru a realiza o evaluare de fond conform principiului DNSH în ceea ce privește obiectivele de mediu pentru care a fost selectat răspunsul „da” în etapa 1. Partea 2 a listei de verificare cuprinde, pentru fiecare dintre cele șase obiective, întrebările care corespund cerințelor legale privind evaluarea conform principiului DNSH. În ceea ce privește măsurile care trebuie incluse în plan, acestea trebuie să respecte principiul DNSH. Prin urmare, la întrebările din partea 2 a listei de verificare trebuie să se răspundă cu „nu”, pentru a indica faptul că obiectivul de mediu specific nu face obiectul prejudicierii în mod semnificativ.

Partea 2 a listei de verificare – Exemplu pentru obiectivul de mediu „atenuarea schimbărilor climatice”

Întrebări	Nu	Justificare de fond
Atenuarea schimbărilor climatice: Se preconizează că măsura va genera emisii semnificative de GES?		

Statele membre sunt invitate să confirme că răspunsul este „nu” și să furnizeze o explicație și o justificare de fond a raționamentului lor în coloana din dreapta, pe baza întrebărilor corespunzătoare. În cazul în care este necesar, ca o completare la tabel, statele membre sunt totodată invitate să furnizeze analize suplimentare și/sau documente justificative, în mod specific și limitat, pentru a-și motiva în continuare răspunsurile la lista de întrebări.

În cazul în care statele membre nu pot furniza o justificare suficientă de fond, Comisia poate considera că o anumită măsură este asociată cu o posibilă prejudiciere în mod semnificativ a unora dintre cele șase obiective de mediu. În acest caz, Comisia ar trebui să acorde planului de redresare și reziliență notarea „C” în temeiul criteriului prevăzut la punctul 2.4 din anexa II la Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență. Acest lucru nu ar aduce atingere procesului descris la articolele 16 și 17 din Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență și, în special, posibilității unor schimburi ulterioare între statul membru și Comisie, menționată la articolul 16 alineatul (1).

Pentru exemple elaborate în legătură cu această etapă, a se vedea anexa IV.

În cazul în care se consideră util acest lucru, atunci când furnizează o evaluare de fond conform principiului DNSH în contextul etapei 2, statele membre se pot baza pe lista elementelor de probă justificative furnizate în anexa II. Această listă este furnizată de Comisie pentru a facilita evaluarea de la caz la caz de către statul membru în cadrul evaluării de fond în contextul părții 2 din lista de verificare. Deși utilizarea acestei liste este opțională, statele membre pot consulta această listă pentru a identifica tipul de probe care pot sprijini raționamentul lor de a stabili că o măsură este conformă cu principiul DNSH, completând întrebările generale incluse în partea 2 a listei de verificare.

ANEXA I

Lista de verificare DNSH

1. **Partea 1 – Statele membre ar trebui să filtreze cele șase obiective de mediu pentru a le identifica pe cele care necesită o evaluare de fond. Pentru fiecare măsură, vă rugăm să indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos, astfel cum sunt definite la articolul 17 („Prejudicierea în mod semnificativ a obiectivelor de mediu”) din Regulamentul privind taxonomia, necesită o evaluare de fond a măsurii conform principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” (DNSH – „do no significant harm”):**

Vă rugăm să indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond a măsurii conform principiului DNSH	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice			
Adaptarea la schimbările climatice			
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine			
Economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora			
Prevenirea și controlul poluării aerului, apei sau solului			
Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor			

2. **Partea 2 – Statele membre ar trebui să furnizeze o evaluare de fond conform principiului DNSH în cazul obiectivelor de mediu care necesită efectuarea acestei evaluări. Pentru fiecare măsură, vă rugăm să răspundeți la întrebările de mai jos, pentru acele obiective de mediu identificate în partea 1 ca necesitând o evaluare de fond:**

Întrebări	Nu	Justificare de fond
<i>Atenuarea schimbărilor climatice:</i> Se preconizează că măsura va genera emisii semnificative de GES?		
<i>Adaptarea la schimbările climatice:</i> Se preconizează că măsura va duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor preconizat asupra măsurii în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor?		
<i>Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine:</i> Se preconizează că măsura va fi nocivă pentru: (i) starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane sau (ii) starea ecologică bună a apelor marine?		
<i>Tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora:</i> Se preconizează că măsura: (i) va duce la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nereciclabile sau		

(ii) va duce la ineficiențe semnificative în utilizarea directă sau indirectă a oricăror resurse naturale ⁽¹⁾ în orice etapă a ciclului său de viață, care nu sunt reduse la minimum prin măsuri adecvate ⁽²⁾ sau (iii) va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară ⁽³⁾?		
<i>Prevenirea și controlul poluării:</i> Se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți ⁽⁴⁾ în aer, apă sau sol?		
<i>Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor:</i> Se preconizează că măsura va fi: (i) nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună ⁽⁵⁾ și reziliența ecosistemelor sau (ii) nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes pentru Uniune?		

⁽¹⁾ Resursele naturale includ energia, materialele, metalele, apa, biomasa, aerul și solul.

⁽²⁾ De exemplu, ineficiențele pot fi reduse la minimum prin creșterea semnificativă a durabilității, a posibilității de a repara, a potențialului de actualizare și de reutilizare a produselor sau prin reducerea semnificativă a resurselor prin proiectare și prin materialele alese, prin facilitarea schimbării destinației, a dezasamblării și a deconstrucției, în special pentru a reduce utilizarea materialelor de construcții și a promova reutilizarea materialelor de construcții. La aceasta se adaugă tranziția către modele de afaceri de tip „produs ca serviciu” și către lanțuri valorice circulare, cu scopul de a menține produsele, componentele și materialele la nivelul lor cel mai ridicat de utilitate și valoare pentru cât mai mult timp posibil. De asemenea, aceasta cuprinde o reducere semnificativă a conținutului de substanțe periculoase din materiale și produse, inclusiv prin înlocuirea lor cu alternative mai sigure. Aceasta include totodată reducerea semnificativă a deșeurilor alimentare în producția, prelucrarea, fabricarea sau distribuția produselor alimentare.

⁽³⁾ Pentru mai multe informații privind obiectivul economiei circulare, a se vedea considerentul 27 din Regulamentul privind taxonomia.

⁽⁴⁾ Poluant înseamnă o substanță, o vibrație, căldură, zgomot, lumină sau alt contaminant prezent în aer, apă sau sol, care poate avea efect nociv asupra sănătății umane sau asupra mediului.

⁽⁵⁾ În conformitate cu articolul 2 punctul 16 din Regulamentul privind taxonomia, „condiție bună” înseamnă, în legătură cu un ecosistem, faptul că ecosistemul se află într-o condiție fizică, chimică și biologică bună sau are o calitate fizică, chimică și biologică bună, fiind capabil să se reproducă sau să se refacă singur, compoziția speciilor, structura ecosistemului și funcțiile ecologice nefiind afectate”.

ANEXA II

Elemente de probă pentru evaluarea de fond conform principiului DNSH în contextul părții 2 a listei de verificare

În cazul în care se consideră util acest lucru, atunci când furnizează o evaluare de fond conform principiului DNSH pentru o măsură în contextul părții 2 a listei de verificare (a se vedea secțiunea 3), statele membre se pot baza pe lista elementelor de probă justificative de mai jos (lista nu este exhaustivă). Această listă este furnizată de Comisie pentru a facilita evaluarea de la caz la caz de către statul membru în cadrul evaluării de fond în contextul părții 2 a listei de verificare. Deși utilizarea acestei liste este facultativă, statele membre pot face trimitere la această listă pentru a identifica tipul de probe care pot sprijini raționamentul la care au recurs pentru a stabili dacă o măsură este conformă cu DNSH, completând întrebările generale incluse în partea 2 a listei de verificare.

Elemente de probă transversale

- Partea aplicabilă a legislației UE în materie de mediu (în special evaluări de mediu) a fost respectată și s-au acordat permisele/autorizațiile relevante.
- Măsura include elemente care impun societăților să pună în aplicare un sistem recunoscut de management de mediu, cum ar fi EMAS (ori, alternativ, ISO 14001 sau echivalent), sau să utilizeze și/sau să producă bunuri ori servicii cărora li s-a acordat o etichetă ecologică a UE ⁽¹⁾ sau o altă etichetă ecologică de tip I ⁽²⁾.
- Măsura se referă la punerea în aplicare a celor mai bune practici de mediu sau la atingerea parametrilor de excelență stabiliți în documentele de referință sectoriale ⁽³⁾ adoptate în conformitate cu articolul 46 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1221/2009 privind participarea voluntară a organizațiilor la un sistem comunitar de management de mediu și audit (EMAS).
- În ceea ce privește investițiile publice, măsura respectă criteriile privind achizițiile publice verzi ⁽⁴⁾.
- În ceea ce privește investițiile în infrastructură, investițiile au fost supuse unei imunizări la schimbările climatice și la riscurile de mediu (*climate and environmental proofing*).

Atenuarea schimbărilor climatice

- Pentru o măsură într-un domeniu care nu este acoperit de parametrii de referință ETS, măsura este compatibilă cu atingerea obiectivului de reducere a emisiilor de GES până în 2030 și cu obiectivul atingerii neutralității climatice până în 2050.
- Pentru o măsură de promovare a electrificării, măsura este completată cu probe potrivit cărora mixul energetic se află pe calea decarbonizării în concordanță cu obiectivele de reducere a emisiilor de GES până în 2030 și 2050 și este însoțită de creșterea capacității de generare a energiei din surse regenerabile.

Adaptarea la schimbările climatice

- A fost efectuată o evaluare proporțională a riscurilor climatice.
- În cazul în care o investiție depășește valoarea de 10 milioane EUR, a fost efectuată sau este planificată o evaluare a vulnerabilității și riscurilor climatice ⁽⁵⁾, care să ducă la identificarea, evaluarea și punerea în aplicare a măsurilor de adaptare relevante.

⁽¹⁾ Sistemul UE de etichetare ecologică este stabilit prin Regulamentul (CE) nr. 66/2010. Lista grupurilor de produse pentru care au fost stabilite criteriile de acordare a etichetei ecologice a UE este disponibilă la adresa: <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

⁽²⁾ Etichetele ecologice de tip I sunt stabilite în standardul ISO 14024:2018.

⁽³⁾ Disponibil la: https://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/sectoral_reference_documents_en.htm

⁽⁴⁾ Comisia Europeană a stabilit criterii privind achizițiile publice verzi la nivelul UE pentru un număr mare de grupuri de produse: https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

⁽⁵⁾ Statele membre sunt încurajate să utilizeze orientările Comisiei privind evaluarea durabilității investițiilor în cadrul programului InvestEU, inclusiv orientările privind imunizarea infrastructurii la schimbările climatice pentru perioada 2021-2027. Cu toate acestea, statele membre pot să aplice propriile criterii și markeri pentru evaluarea durabilității, cu condiția să aibă la bază obiectivele climatice ale UE și să contribuie în mod semnificativ la obiectivele climatice și de mediu în sensul Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088.

Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine

- Riscurile de degradare a mediului legate de protejarea calității apei și evitarea stresului hidric au fost identificate și abordate în conformitate cu cerințele prevăzute în Directiva-cadru privind apa și cu planul de management al bazinului hidrografic.
- În cazul unei măsuri referitoare la mediul costier și marin, măsura nu împiedică sau nu compromite în mod permanent atingerea unei stări ecologice bune, astfel cum este definită în Directiva-cadru „Strategia pentru mediul marin”, la nivelul regiunii sau subregiunii marine în cauză sau în apele marine ale altor state membre.
- Măsura nu are un impact semnificativ asupra (i) corpurilor de apă afectate (și nici nu împiedică corpul de apă specific la care se referă sau alte corpuri de apă din același bazin hidrografic să atingă o stare bună sau un potențial bun, în conformitate cu cerințele Directivei-cadru privind apa) sau (ii) habitatelor și speciilor protejate care depind în mod direct de apă.

Economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora

- Măsura este conformă cu planul național sau regional relevant de gestionare a deșeurilor și cu programul de prevenire a generării deșeurilor, în conformitate cu articolul 28 din Directiva 2008/98/CE, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/851 și, dacă este cazul, cu strategia relevantă privind economia circulară la nivel național, regional sau local.
- Măsura este conformă cu principiile produselor durabile și cu ierarhia deșeurilor, acordând prioritate prevenirii generării de deșeuri.
- Măsura asigură utilizarea eficientă a resurselor pentru principalele resurse utilizate. Sunt abordate ineficiențele ⁽⁶⁾ în utilizarea resurselor, inclusiv asigurarea faptului că produsele, clădirile și activele sunt durabile și utilizate în mod eficient.
- Măsura asigură colectarea separată eficientă și eficientă a deșeurilor la sursă și trimiterea fracțiunilor separate la sursă în vederea pregătirii pentru reutilizare sau reciclare.

Prevenirea și controlul poluării

- Măsura este conformă cu planurile globale, naționale, regionale sau locale existente de reducere a poluării.
- Măsura respectă concluziile relevante privind cele mai bune tehnici disponibile (*Best Available Techniques* – BAT) sau documentele de referință privind cele mai bune tehnici disponibile (BREF) ⁽⁷⁾ din sector.
- Vor fi puse în aplicare soluții alternative la utilizarea substanțelor periculoase ⁽⁸⁾.
- Măsura este conformă cu utilizarea durabilă a pesticidelor ⁽⁹⁾.
- Măsura este în conformitate cu cele mai bune practici de combatere a rezistenței la antimicrobiene ⁽¹⁰⁾.

Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor

- Măsura respectă ierarhia măsurilor de atenuare ⁽¹¹⁾ și alte cerințe relevante în temeiul Directivei privind habitatele și al Directivei privind păsările.
- A fost efectuată o evaluare a impactului asupra mediului și au fost puse în aplicare concluziile evaluării impactului asupra mediului.

⁽⁶⁾ A se vedea nota de subsol 2 din anexa I la prezentele orientări.

⁽⁷⁾ Tipul elementelor de probă se aplică activităților care intră în domeniul de aplicare al Directivei 2010/75/UE („Directiva privind emisiile industriale”). Lista concluziilor privind BAT și a BREF disponibile se poate accesa la adresa: <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference>

⁽⁸⁾ Această chestiune se referă la prevenirea și controlul poluării care rezultă din activitățile industriale. Articolul 3 punctul 18 din Directiva 2010/75/UE („Directiva privind emisiile industriale”, „DEI”) definește „substanțele periculoase” ca fiind: „substanțe sau amestecuri în sensul articolului 3 din Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor”. În plus, articolul 58 din DEI prevede următoarele: „Substanțele sau amestecurile cărora le sunt atribuite sau pe care trebuie aplicate frazele de pericol H340, H350, H350i, H360D sau H360F din cauza conținutului lor în compuși organici volatili fiind clasificate ca substanțe cancerigene, mutagene sau toxice pentru reproducere în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1272/2008, sunt înlocuite, în măsura în care este posibil, cu substanțe sau amestecuri mai puțin nocive în termenul cel mai scurt cu putință.”

⁽⁹⁾ Astfel cum se prevede în Directiva 2009/128/CE privind utilizarea durabilă.

⁽¹⁰⁾ Concluziile Consiliului privind etapele următoare către transformarea UE într-o regiune în care se aplică cele mai bune practici în combaterea rezistenței la antimicrobiene (2019/C 214/01).

⁽¹¹⁾ În conformitate cu Orientările metodologice privind dispozițiile articolului 6 alineatele (3) și (4) din Directiva 92/43/CEE privind habitatele.

ANEXA III

Condiții specifice pentru respectarea obiectivului de atenuare a schimbărilor climatice al principiului DNSH în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență pentru măsurile referitoare la generarea de energie electrică și/sau de energie termică, precum și la infrastructura aferentă de transport și distribuție, care utilizează gaze naturale

- Sprijinul pentru măsurile referitoare la generarea de energie electrică și/sau de energie termică pe bază de gaze naturale poate fi acordat în mod excepțional, de la caz la caz, în statele membre care se confruntă cu provocări semnificative în ceea ce privește tranziția de la sursele de energie cu emisii ridicate de dioxid de carbon, cu condiția ca acest sprijin să contribuie la obiectivele UE în materie de decarbonizare pentru 2030 și 2050, dacă:
 - măsurile se referă la producția de energie electrică pe bază de gaze naturale flexibilă, eficientă și adaptată exigențelor viitorului sau la cogenerarea de energie termică și electrică pe bază de gaze naturale, cu emisii de GES mai mici de 250 gCO₂e/kWh pe durata de viață economică a instalației sau
 - măsurile se referă la producția de energie electrică pe bază de gaze naturale flexibilă, eficientă și adaptată exigențelor viitorului sau la cogenerarea de energie termică și electrică pe bază de gaze naturale, facilitată pentru utilizarea gazelor regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon și:
 - planul de redresare și reziliență include planuri sau angajamente credibile de creștere a utilizării gazelor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de carbon și
 - conduc la închiderea simultană a unei centrale electrice și/sau a unei instalații de producere a energiei termice (de exemplu cărbune, lignit sau petrol) care generează emisii semnificativ mai mari de dioxid de carbon, cu cel puțin aceeași capacitate, care să ducă la o scădere semnificativă a emisiilor de GES și
 - statul membru în cauză poate demonstra că are o traiectorie credibilă pentru creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în vederea atingerii obiectivului său privind energia regenerabilă până în 2030 și
 - planul de redresare și reziliență include reforme și investiții de fond pentru a crește ponderea energiei din surse regenerabile.
- Sprijinul pentru măsurile referitoare la instalațiile de generare pe bază de gaze naturale din sistemele de termoficare și răcire centralizată poate fi acordat, în mod excepțional, în cazul în care instalația îndeplinește cerințele privind „sistemele eficiente de termoficare și răcire centralizată” (astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 41 din Directiva 2012/27/UE) și condițiile pentru generarea de energie termică/energie electrică pe bază de gaze naturale, astfel cum sunt descrise la prima liniuță din prezenta anexă.
- Sprijinul pentru măsurile referitoare la rețelele de termoficare și răcire centralizată care obțin căldură/răcire de la instalații care utilizează gaze naturale poate fi acordat, în mod excepțional, dacă:
 - acestea fac parte din „sisteme eficiente de termoficare și răcire centralizată” (astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 41 din Directiva 2012/27/UE), obținând căldură/răcire de la instalațiile existente care îndeplinesc condițiile pentru generarea de energie termică/electrică pe bază de gaze naturale, astfel cum sunt descrise la prima liniuță sau
 - investițiile în instalația de generare a energiei termice/electrice încep în termen de trei ani de la modernizarea rețelei, vizează eficientizarea întregului sistem (astfel cum este definit la articolul 2 punctul 41 din Directiva 2012/27/UE) și îndeplinesc condițiile pentru generarea de energie termică/electrică pe bază de gaze naturale, astfel cum sunt descrise la prima liniuță.
- Sprijinul pentru măsurile referitoare la infrastructura de transport și distribuție a combustibililor gazoși este posibil dacă acestea permit, în momentul construcției, transportul (și/sau depozitarea) de gaze regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon.
- Sprijinul pentru măsurile referitoare la cazanele și la sistemele de încălzire care utilizează gaze naturale (și infrastructura de distribuție aferentă) poate fi acordat, în mod excepțional, de la caz la caz, dacă acestea:
 - fie sunt în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2017/1369 de stabilire a unui cadru pentru etichetarea energetică ⁽¹⁾, fie sunt instalate în clădiri care fac parte dintr-un program mai amplu de eficiență energetică sau de renovare a clădirilor, în conformitate cu strategiile de renovare pe termen lung prevăzute în Directiva privind performanța energetică a clădirilor, ducând la o îmbunătățire substanțială a performanței energetice și

⁽¹⁾ Articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2017/1369 de stabilire a unui cadru pentru etichetarea energetică prevede că măsurile de stimulare prevăzute de statele membre trebuie să vizeze cele mai des utilizate două clase de eficiență energetică sau alte clase mai înalte prevăzute în actul delegat respectiv. În cazul instalațiilor pentru încălzirea incintelor și al instalațiilor pentru încălzirea apei, produsele pe bază de combustibili fosili nu se încadrează, în general, în aceste clase, cu posibila excepție a produselor de microcogenerare pe bază de gaz.

- duc la o scădere semnificativă a emisiilor de GES și
 - duc la o îmbunătățire semnificativă a mediului (în special datorită reducerii poluării) și a sănătății publice, în special în domeniile în care standardele UE privind calitatea aerului stabilite prin Directiva 2008/50/UE sunt depășite sau riscă să fie depășite, cum ar fi în cazul înlocuirii sistemelor de încălzire și a cazanelor care funcționează pe bază de cărbune sau petrol.
-

ANEXA IV

Exemple elaborate privind modul de punere în aplicare a evaluării conform principiului DNSH

Prezenta secțiune oferă exemple elaborate de măsuri ipotetice și elemente generale care ar putea face parte din evaluarea conform principiului DNSH, utilizând cele două părți ale listei de verificare descrise în secțiunea 3. Aceste exemple sunt furnizate fără a aduce atingere nivelului de detaliere sau conținutului necesar în descrierea măsurii și a evaluării efective DNSH care urmează a fi efectuată în cadrul planurilor de redresare și reziliență. Evaluarea conform principiului DNSH care va fi necesară în cele din urmă depinde de natura și de caracteristicile fiecărei măsuri și nu poate fi acoperită în mod exhaustiv în sensul prezentului document.

Exemplul 1: Măsuri de eficiență energetică în clădirile existente, inclusiv înlocuirea sistemelor de încălzire și răcire*Descrierea măsurii*

Investiții într-un program amplu de renovare a clădirilor în vederea asigurării eficienței energetice, care să conducă la o îmbunătățire substanțială a performanței energetice, vizând renovarea parcului locativ rezidențial existent printr-o varietate de măsuri de eficiență energetică, inclusiv izolare, montare de ferestre eficiente, înlocuirea sistemelor de încălzire și răcire, instalarea de acoperișuri verzi și de echipamente destinate producției de energie din surse regenerabile (de exemplu, panouri solare fotovoltaice).

Partea 1 a listei de verificare DNSH

Vă rugăm să indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond a măsurii conform principiului DNSH	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice	X		
Adaptarea la schimbările climatice	X		
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		X	Activitatea care beneficiază de sprijin în temeiul măsurii are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață. Nu sunt identificate riscuri de degradare a mediului legate de protejarea calității apei și de stresul hidric, deoarece nu sunt instalate accesorii pentru instalația de apă sau dispozitive consumatoare de apă.
Economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora	X		
Prevenirea și controlul poluării aerului, apei sau solului	X		
Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor		X	Activitatea care beneficiază de sprijin în temeiul măsurii are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață. Programul de renovare a clădirilor nu vizează clădirile situate în zone sensibile din punctul de vedere al biodiversității sau în apropierea acestora (inclusiv rețeaua de arii protejate Natura 2000, siturile înscrise pe Lista patrimoniului mondial UNESCO și principalele zone de biodiversitate, precum și alte zone protejate).

Partea 2 a listei de verificare DNSH

Întrebări	Nu	Justificare de fond
Atenuarea schimbărilor climatice: Se preconizează că măsura va genera emisii semnificative de GES?	X	Măsura este eligibilă pentru domeniul de intervenție 025 din anexa la Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență, cu un coeficient al schimbărilor climatice de 40 %.

		Nu se preconizează că măsura va genera emisii semnificative de GES, deoarece: — Clădirea nu este folosită pentru extracția, depozitarea, transportul sau producția de combustibili fosili. — Programul de renovare are potențialul de a reduce consumul de energie, de a crește eficiența energetică, ducând la o îmbunătățire substanțială a performanței energetice a clădirilor în cauză și de a reduce în mod semnificativ emisiile de GES (a se vedea specificațiile măsurii de la pagina X din planul de redresare și reziliență și specificațiile de la următorul punct de mai jos). Ca atare, programul de renovare va contribui la obiectivul național de creștere a eficienței energetice pe an, stabilit în conformitate cu Directiva privind eficiența energetică (2012/27/UE) și cu contribuțiile la Acordul de la Paris privind schimbările climatice, stabilite la nivel național. — Această măsură va duce la o reducere semnificativă a emisiilor de GES, și anume se estimează o reducere de XX kt de emisii de GES pe an, ceea ce reprezintă X % din emisiile naționale de GES din sectorul rezidențial (a se vedea analiza de la pagina X din planul de redresare și reziliență). — Programul de renovare va include, printre altele, înlocuirea sistemelor de încălzire care funcționează pe bază de cărbune/petrol cu cazane cu condensare de gaz: — Aceste cazane corespund clasei A, care este la un nivel inferior celor mai des utilizate două clase de eficiență energetică din acest stat membru. Au fost luate în considerare alternative cu emisii reduse de carbon și mai eficiente (în special pompe de căldură din clasele A++ și A+), dar, din cauza arhitecturii clădirilor vizate de program, nu pot fi instalate pompe de căldură comune, iar cazanele cu condensare de gaz din clasa A reprezintă cea mai performantă alternativă fezabilă din punct de vedere tehnologic. — În plus, investițiile în cazane cu condensare de gaz fac parte dintr-un program mai amplu de renovare a clădirilor în vederea asigurării eficienței energetice, în conformitate cu strategiile de renovare pe termen lung prevăzute în Directiva privind performanța energetică a clădirilor, ducând la o îmbunătățire substanțială a performanței energetice. — Pe lângă instalarea acestor cazane, măsura prevede, de asemenea, instalarea de panouri solare fotovoltaice în cadrul acestor renovări ale clădirilor. — Pentru a nu împiedica implementarea alternativelor cu emisii scăzute de dioxid de carbon, în special a pompelor de căldură, în întregul stat membru, reforma X a acestei componente (a se vedea pagina Y din planul de redresare și reziliență) va conduce la o revizuire a prețului relativ al combustibililor.
<i>Adaptarea la schimbările climatice. Se preconizează că măsura va duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor preconizat asupra măsurii în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor?</i>	X	Riscurile fizice legate de climă care ar putea fi semnificative pentru această măsură au fost evaluate în cadrul unei analize a expunerii, care acoperă condițiile climatice actuale și viitoare, și care a arătat că clădirile din zona climatică vizată vor fi afectate de valuri de căldură. Măsura prevede obligația ca operatorii economici să se asigure că sistemele tehnice ale clădirilor din clădirile renovate sunt optimizate pentru a oferi confort termic ocupanților chiar și în temperaturile extreme respective. Prin urmare, nu există dovezi privind efecte negative semnificative directe și indirecte primare ale măsurii pe întreaga durată a ciclului său de viață asupra acestui obiectiv de mediu.
<i>Tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora: Se preconizează că măsura:</i> (i) va duce la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nereciclabile sau	X	Măsura impune operatorilor economici care efectuează lucrări de renovare a clădirilor să se asigure că cel puțin 70 % (în greutate) din deșeurile nepericuloase provenite din activități de construcție și demolări (cu excepția materialelor naturale menționate în categoria 17 05 04 din lista europeană a deșeurilor stabilită prin Decizia 2000/532/CE) și generate pe șantier vor fi pregătite pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de umplere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări.

(ii) va duce la ineficiențe semnificative în utilizarea directă sau indirectă a oricăror resurse naturale în orice etapă a ciclului său de viață, care nu sunt reduse la minimum prin măsuri adecvate sau (iii) va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară?		Pentru echipamentele destinate producției de energie din surse regenerabile care pot fi instalate, măsura include specificații tehnice în ceea ce privește durabilitatea și potențialul lor de reparare și de reciclare, astfel cum se specifică la pagina X din planul de redresare și reziliență. În special, operatorii vor limita generarea de deșeuri în procesele aferente construcțiilor și demolărilor, în conformitate cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări. Proiectarea clădirilor și tehnicile de construcție vor sprijini circularitatea și, în special, vor demonstra, în conformitate cu ISO 20887 sau cu alte standarde de evaluare a caracteristicilor de dezasamblare sau a adaptabilității clădirilor, modul în care sunt proiectate astfel încât să fie mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, adaptabile, flexibile și demontabile pentru a permite reutilizarea și reciclarea.
<i>Prevenirea și controlul poluării:</i> Se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol?	X	Nu se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol, deoarece: — Înlocuirea sistemelor de încălzire care funcționează pe bază de petrol va duce în special la reduceri semnificative ale emisiilor în aer și la o îmbunătățire ulterioară a sănătății publice, într-un domeniu în care standardele UE privind calitatea aerului stabilite prin Directiva 2008/50/UE sunt depășite sau este posibil să fie depășite. — Astfel cum se descrie în justificarea obiectivului de atenuare a schimbărilor climatice, au fost luate în considerare alternative cu impact mai scăzut, dar acestea nu sunt fezabile din punct de vedere tehnologic în contextul acestui program. În plus, durata medie de viață preconizată a cazanelor care urmează să fie instalate este de 12 ani. — Operatorii care efectuează renovarea au obligația de a se asigura că componentele și materialele de construcție utilizate la renovarea clădirii nu conțin azbest și nici substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită, astfel cum au fost identificate pe baza listei substanțelor supuse autorizării prevăzute în anexa XIV la Regulamentul (CE) nr. 1907/2006. — Operatorii care efectuează renovarea trebuie să se asigure că componentele și materialele de construcție utilizate în renovarea clădirii, care pot intra în contact cu ocupanții, emit mai puțin de 0,06 mg de formaldehidă pe m³ de material sau componentă și mai puțin de 0,001 mg de compuși organici volatili cancerigeni din categoriile 1A și 1B pe m³ de material sau componentă, în urma testării în conformitate cu CEN/TS 16516 și ISO 16000-3 sau cu alte condiții de testare standardizate și metode de determinare comparabile. — Se vor lua măsuri pentru reducerea zgomotului, a prafului și a emisiilor poluante în timpul lucrărilor de renovare, astfel cum se descrie la pagina X din planul de redresare și reziliență.

Exemplul 2: Gestionarea deșeurilor (prelucrarea deșeurilor provenite din activități de construcție și demolări)
Descrierea măsurii

Această măsură este o investiție menită să sprijine construirea de instalații de reciclare pentru deșeurile provenite din activități de construcție și demolări. Mai precis, instalațiile sortează și prelucrează separat fluxurile de deșeuri nepericuloase și solide colectate, inclusiv din componenta de renovare a clădirii din cadrul planului de redresare și reziliență. Instalațiile reciclează deșeurile nepericuloase și solide în materii prime secundare printr-un proces de transformare mecanică. Obiectivul măsurii este de a transforma peste 50 %, în greutate, din deșeurile nepericuloase și solide prelucrate, colectate separat, în materii prime secundare care sunt adecvate pentru înlocuirea materialelor de construcție primare.

Partea 1 a listei de verificare DNSH

Vă rugăm să indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond a măsurii conform principiului DNSH	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice		X	Măsura este eligibilă pentru domeniul de intervenție 045bis din anexa la Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență, cu un coeficient al schimbărilor climatice de 100 %, deoarece specificațiile tehnice ale sprijinului acordat instalațiilor de reciclare sunt condiționate de atingerea ratei de conversie de 50 %. Obiectivul măsurii și natura domeniului de intervenție sprijină în mod direct obiectivul de atenuare a schimbărilor climatice.
Adaptarea la schimbările climatice	X		
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		X	Activitatea care beneficiază de sprijin în temeiul măsurii are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață. Nu sunt identificate riscuri de degradare a mediului legate de protejarea calității apei și de stresul hidric. În conformitate cu Directiva 2011/92/UE, etapa de încadrare a procesului de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) a concluzionat că nu se preconizează niciun efect semnificativ. Locul în care deșeurile din construcții și demolări vor fi depozitate în așteptarea prelucrării va trebui să fie acoperit, iar infiltrarea apei pe șantier va fi gestionată astfel încât să se evite ca poluanții proveniți de la deșeurile tratate să se scurgă în acviferul local în caz de ploaie.
Economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora		X	Măsura este eligibilă pentru domeniul de intervenție 045bis din anexa la Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență, cu un coeficient de mediu de 100 %, deoarece specificațiile tehnice ale sprijinului acordat instalațiilor de reciclare sunt condiționate de atingerea ratei de conversie de 50 %. Obiectivul măsurii și natura domeniului de intervenție sprijină în mod direct obiectivul economiei circulare. Măsura este conformă cu planul [național/regional/local] de gestionare a deșeurilor.
Prevenirea și controlul poluării aerului, apei sau solului		X	Activitatea care beneficiază de sprijin în temeiul măsurii are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață. În conformitate cu Directiva 2011/92/UE, etapa de încadrare a procesului de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) a concluzionat că nu se preconizează efecte semnificative, pe baza măsurilor luate pentru reducerea zgomotului, a prafului și a emisiilor poluante în timpul construcției instalației de reciclare și a funcționării acesteia (sortarea

			și tratarea deșeurilor). Instalațiile sprijinite prin măsură aplică cele mai bune tehnici disponibile descrise în documentul de referință privind cele mai bune tehnici disponibile (BREF) pentru industriile de tratare a deșeurilor. Măsurile luate pentru reducerea zgomotului, a prafului și a emisiilor poluante în timpul lucrărilor de construcție sunt descrise la pagina X din planul de redresare și reziliență.
Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor		X	Activitatea care beneficiază de sprijin în temeiul măsurii are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață. Operațiunea nu se află în zone sensibile din punctul de vedere al biodiversității sau în apropierea acestora (inclusiv rețeaua de arii protejate Natura 2000, siturile înscrise pe Lista patrimoniului mondial UNESCO și principalele zone de biodiversitate, precum și alte zone protejate). În conformitate cu Directivele 2011/92/UE și 92/43/CEE, etapa de încadrare a procesului de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) a concluzionat că nu se preconizează niciun efect semnificativ.

Partea 2 a listei de verificare DNSH

Întrebări	Nu	Justificare de fond
<i>Adaptarea la schimbările climatice:</i> Se preconizează că măsura va duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor preconizat asupra măsurii în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor?	X	Întrucât măsura se referă la construcția a două instalații în apropierea unor zone predispușe la inundații, iar durata de viață preconizată a instalațiilor depășește 10 ani, s-a efectuat o evaluare solidă a riscurilor climatice și a vulnerabilității, utilizând proiecții climatice de înaltă rezoluție și de ultimă generație în cadrul unei serii de scenarii viitoare în concordanță cu durata de viață preconizată a instalațiilor. Concluziile evaluării au fost incluse în modul de concepere a măsurii (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență). În plus, măsura specifică obligația operatorilor economici de a elabora un plan de punere în aplicare a unor soluții de adaptare pentru a reduce riscurile fizice materiale legate de climă pentru instalațiile de reciclare (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență). Obligația impune ca soluțiile de adaptare să nu afecteze în mod negativ eforturile de adaptare sau nivelul de reziliență la riscurile fizice legate de climă a altor persoane, a naturii, a activelor și a altor activități economice și să fie în concordanță cu eforturile de adaptare la nivel local, sectorial, regional sau național.

Exemplul 3: Incinerator de deșeuri (exemplu de nerespectare a DNSH)

Descrierea măsurii

Această măsură este o investiție menită să sprijine construirea de noi incineratoare de deșeuri pentru creșterea capacității existente în țară. Scopul măsurii este de a reduce depozitarea deșeurilor solide municipale nepericuloase și de a genera energie prin incinerarea deșeurilor (producerea energiei din deșeuri).

Partea 1 a listei de verificare DNSH

Vă rugăm să indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond a măsurii conform principiului DNSH	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice	X		

Adaptarea la schimbările climatice	X		
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		X	În acest caz specific, activitatea care beneficiază de sprijin în temeiul măsurii are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață. Există dovezi că măsura nu va duce la riscuri de degradare a mediului legate de protejarea calității apei și de stresul hidric în conformitate cu Directiva-cadru privind apa (2000/60/CE). În conformitate cu Directiva 2011/92/UE, etapa de încadrare a procesului de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) a concluzionat că nu se preconizează niciun efect semnificativ.
Economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora	X		
Prevenirea și controlul poluării aerului, apei sau solului	X		
Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor	X		

Partea 2 a listei de verificare DNSH

Întrebări	Nu	Justificare de fond
<i>Atenuarea schimbărilor climatice: Se preconizează că măsura va genera emisii semnificative de GES?</i>	X	Instalațiile care beneficiază de sprijin în temeiul măsurii au scopul de a reduce la minimum emisiile de CO ₂ de origine fosilă. Acest lucru este asigurat prin incinerarea numai a biomasei (nu și a materialelor fosile). Acest lucru este susținut prin elemente de probă (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență) și încorporat în obiectivele relevante legate de componenta Y. Există un plan de monitorizare pentru scurgerile de emisii de GES la nivelul fiecărei instalații, în special de deșeuri stocate care urmează să fie tratate, astfel cum se reflectă în modul de concepere a măsurii de la pagina X din planul de redresare și reziliență.
<i>Adaptarea la schimbările climatice: Se preconizează că măsura va duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor preconizat asupra măsurii în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor?</i>	X	Întrucât cele trei incineratoare de deșeuri care vor beneficia de sprijin în temeiul măsurii se află în zone predispușe la alunecări de teren, iar durata de viață preconizată a instalațiilor este de 25-30 de ani, s-a efectuat o evaluare solidă a riscurilor climatice și a vulnerabilității, utilizând proiecții climatice de înaltă rezoluție și de ultimă generație în cadrul unei serii de scenarii viitoare în concordanță cu durata de viață preconizată a instalațiilor. Concluziile evaluării au fost incluse în modul de concepere a măsurii (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență). În plus, măsura specifică obligația operatorilor economici de a elabora un plan de punere în aplicare a unor soluții de adaptare pentru a reduce riscurile fizice materiale legate de climă pentru incineratoarele de deșeuri (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență). Obligația impune, de asemenea, ca soluțiile de adaptare să nu afecteze în mod negativ eforturile de adaptare sau nivelul de reziliență la riscurile fizice legate de climă a altor persoane, a naturii, a activelor și a altor activități economice și să fie în concordanță cu eforturile de adaptare la nivel local, sectorial, regional sau național.

<i>Tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora:</i> Se preconizează că măsura: (i) va duce la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nereciclabile; sau (ii) va duce la ineficiențe semnificative în utilizarea directă sau indirectă a oricăror resurse naturale în orice etapă a ciclului său de viață, care nu sunt reduse la minimum prin măsuri adecvate sau (iii) va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară?	<i>Exemplu de nerespectare a DNSH</i>	Deși această măsură vizează, printre altele, devierea deșeurilor nereciclabile combustibile de la depozitarea în depozitele de deșeuri, Comisia ar putea considera că această măsură se dezvoltă sau „duce la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nereciclabile” din următoarele motive. Construirea de noi incineratoare de deșeuri pentru a crește capacitatea de incinerare existentă în țară duce la o creștere semnificativă a incinerării deșeurilor, care nu se încadrează în categoria deșeurilor periculoase nereciclabile. Prin urmare, aceasta încalcă în mod direct articolul 17 alineatul (1) litera (d) punctul (ii) („Prejudicierea în mod semnificativ a obiectivelor de mediu”) din Regulamentul privind taxonomia. Măsura împiedică dezvoltarea și implementarea de alternative cu impact redus disponibile, cu niveluri mai ridicate de performanță de mediu (de exemplu, reutilizare, reciclare) și ar putea conduce la un blocaj al activelor cu un impact ridicat, având în vedere durata de viață și capacitatea acestora. Cantități semnificative de deșeuri nepericuloase (reciclabile și nereciclabile, în mod nediferențiat) ar putea fi utilizate ca materii prime, împiedicând astfel, în ceea ce privește deșeurile reciclabile, tratarea pe o poziție superioară în ierarhia deșeurilor, inclusiv reciclarea. Acest lucru ar submina realizarea obiectivelor de reciclare la nivel național/regional și a planului național/regional/local de gestionare a deșeurilor adoptat în conformitate cu Directiva-cadru privind deșeurile modificată.
<i>Prevenirea și controlul poluării:</i> Se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol?	X	Măsura prevede ca instalațiile sprijinite să aplice cele mai bune tehnici disponibile prevăzute în concluziile privind BAT pentru incinerarea deșeurilor [Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/2010 a Comisiei]. Acest lucru este asigurat de modul de concepere a măsurii (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență). Instalațiile sprijinite prin măsură au obținut autorizația de mediu relevantă și includ atenuarea și monitorizarea impactului asupra mediului, pe baza măsurilor luate pentru reducerea și controlul nivelului de zgomot, praf și alte emisii poluante în timpul lucrărilor de construcție, întreținere și exploatare (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență).
<i>Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor:</i> Se preconizează că măsura va fi: (i) nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau (ii) nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes pentru Uniune?	X	O evaluare a impactului asupra mediului (EIM) sau o încadrare a fost finalizată în conformitate cu Directiva 2011/92/UE, iar măsurile de atenuare necesare pentru protecția mediului au fost/vor fi puse în aplicare și reflectate în obiectivele de etapă și țintele măsurii X din componenta Y (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență). Incineratoarele nu se vor afla în zone sensibile din punctul de vedere al biodiversității sau în apropierea acestora (inclusiv rețeaua de arii protejate Natura 2000, siturile înscrise pe Lista patrimoniului mondial UNESCO și principalele zone de biodiversitate, precum și alte zone protejate).

Exemplul 4: Infrastructura de transport (drumuri)*Descrierea măsurii*

Această măsură ar consta în investiții în cadrul a două submăsuri:

- Construirea unei noi autostrăzi, ca parte a rețelei TEN-T centrale, care vizează (i) o mai bună conectare a unei regiuni îndepărtate a unui stat membru cu restul țării și (ii) îmbunătățirea siguranței rutiere.
- Construirea de puncte de încărcare electrică (un punct de încărcare la zece vehicule) și de puncte de realimentare cu hidrogen (un punct de realimentare la fiecare X km) de-a lungul noii autostrăzi.

Partea 1 a listei de verificare DNSH

Vă rugăm să indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond a măsurii conform principiului DNSH		Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice	Construirea noii autostrăzi	X		
	Construirea infrastructurii de încărcare și realimentare		X	Această submăsură este eligibilă pentru domeniul de intervenție 077 din anexa la Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență, cu un coeficient al schimbărilor climatice de 100 %. De asemenea, infrastructura de încărcare electrică și de realimentare cu hidrogen (care se va baza pe hidrogenul verde produs de electroizoare) promovează electrificarea și, ca atare, poate fi considerată o investiție necesară pentru a permite trecerea la o economie eficientă din punct de vedere climatic. Justificarea și dovezile privind extinderea capacității de generare a energiei din surse regenerabile la nivel național sunt furnizate în componenta X, paginile Y-Z din planul de redresare și reziliență.
Adaptarea la schimbările climatice		X		
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		X		
Economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșuri și reciclarea acestora		X		
Prevenirea și controlul poluării aerului, apei sau solului		X		
Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor		X		

Partea 2 a listei de verificare DNSH

Întrebări	Nu	Justificare de fond
Atenuarea schimbărilor climatice: Se preconizează că măsura va genera emisii semnificative de GES?	X	(Numai pentru submăsura privind construirea unei noi autostrăzi)

		Nu se preconizează că măsura va genera emisii semnificative de GES, deoarece noua autostradă face parte din planul cuprinzător de transport ⁽¹⁾ care vizează decarbonizarea transporturilor în conformitate cu obiectivele climatice pentru 2030 și 2050. În special, aceasta se datorează următoarelor măsuri de sprijin: — cuplarea investițiilor rutiere cu infrastructura de încărcare electrică și de realimentare cu hidrogen; — reforma X (paginile Y-Z) a acestei componente, care introduce taxe de trecere pentru acest drum și altele; — reforma Y (paginile Y-Z) a acestei componente, care majorează taxele aplicate combustibililor convenționali; — reforma Z (paginile Y-Z) a acestei componente, care oferă stimulente pentru achiziționarea de vehicule cu emisii zero; — și măsurile XX și XY (paginile Y-Z) ale acestei componente, care sprijină transferul modal către transportul feroviar și/sau transportul pe căile navigabile interioare.
<i>Adaptarea la schimbările climatice:</i> Se preconizează că măsura va duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor preconizat asupra măsurii în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor?	X	Întrucât măsura se referă la construirea unui drum și a infrastructurii aferente de încărcare și realimentare într-o zonă predispusă la stresul termic și la variabilitatea temperaturii, iar durata de viață preconizată a activelor depășește 10 ani, a fost efectuată o evaluare a riscurilor climatice și a vulnerabilității, utilizând proiecții climatice în cadrul unei serii de scenarii viitoare în concordanță cu durata de viață preconizată a instalațiilor. În special, a fost efectuată o analiză a riscului de inundații și au fost identificate două segmente în care trebuie pusă în aplicare o soluție specifică de adaptare. S-a acordat o atenție deosebită elementelor sensibile, cum ar fi podurile și tunelurile. Concluziile evaluării au fost incluse în modul de concepere a măsurii (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență). În plus, măsura specifică obligația operatorilor economici de a elabora un plan de punere în aplicare a unor soluții de adaptare pentru a reduce riscurile fizice materiale legate de climă pentru drum și infrastructura aferentă de încărcare și realimentare (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență). Obligația impune ca soluțiile de adaptare să nu afecteze în mod negativ eforturile de adaptare sau nivelul de reziliență la riscurile fizice legate de climă a altor persoane, a naturii, a activelor și a altor activități economice și să fie în concordanță cu eforturile de adaptare la nivel local, sectorial, regional sau național.
<i>Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine:</i> Se preconizează că măsura va fi nocivă pentru: (i) starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane sau (ii) starea ecologică bună a apelor marine?	X	A fost efectuată o evaluare a impactului asupra mediului (EIM) pentru construcția drumului și instalarea infrastructurii aferente de încărcare și realimentare, în conformitate cu Directiva 2011/92/UE. Vor fi puse în aplicare măsurile de atenuare necesare pentru protecția mediului, lucru care s-a reflectat în modul de concepere a măsurii (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență). EIM a inclus o evaluare a impactului asupra apei în conformitate cu Directiva 2000/60/CE, iar riscurile identificate au fost abordate în modul de concepere a măsurii (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență). Riscurile de degradare a mediului legate de protejarea calității apei și evitarea stresului hidric sunt identificate și abordate în conformitate cu cerințele prevăzute în Directiva 2000/60/CE (Directiva-cadru privind apa) și cu planul de management al bazinului hidrografic elaborat pentru corpul sau corpurile de apă potențial afectate, în consultare cu părțile interesate relevante (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență).

<i>Tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeurii și reciclarea acestora: Se preconizează că măsura:</i> (i) va duce la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nereciclabile sau (ii) va duce la ineficiențe semnificative în utilizarea directă sau indirectă a oricăror resurse naturale în orice etapă a ciclului său de viață, care nu sunt reduse la minimum prin măsuri adecvate sau (iii) va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară?	X	Măsura impune operatorilor care efectuează lucrări de construcție de drumuri să se asigure că cel puțin 70 % (în greutate) din deșeurile nepericuloase din construcții și demolări rezultate în urma construirii drumului și a infrastructurii aferente de încărcare și realimentare (cu excepția materialelor naturale definite în categoria 17 05 04 din lista europeană a deșeurilor stabilită prin Decizia 2000/532/CE a Comisiei) și generate pe șantier vor fi pregătite pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de umplere care utilizează deșeurii pentru a înlocui alte materiale, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări. Operatorii vor limita generarea de deșeurii în activitatea de construcție, în conformitate cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări și luând în considerare cele mai bune tehnici disponibile, și vor facilita reutilizarea și reciclarea de înaltă calitate prin eliminarea selectivă a materialelor, utilizând sisteme de sortare disponibile pentru deșeurile rezultate din activități de construcție.
<i>Prevenirea și controlul poluării: Se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol?</i>	X	Nu se preconizează că măsura va conduce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, deoarece aceasta face parte din planul global de transport și este în conformitate cu programul național de control al poluării atmosferice. În special, aceasta se datorează următoarelor măsuri de sprijin: — cuplarea investițiilor rutiere cu infrastructura de încărcare electrică și de realimentare cu hidrogen; — reforma X (paginile Y-Z) a acestei componente, care introduce taxe de trecere pentru acest drum și altele; — reforma Y (paginile Y-Z) a acestei componente, care majorează taxele aplicate combustibililor convenționali; — reforma Z (paginile Y-Z) a acestei componente, care oferă stimulente pentru achiziționarea de vehicule cu emisii zero; — și măsurile XX și XY (paginile Y-Z) ale acestei componente, care sprijină transferul modal către transportul feroviar și/sau transportul pe căile navigabile interioare. În plus, zgomotul și vibrațiile generate de utilizarea drumului și a infrastructurii aferente de încărcare și realimentare vor fi atenuate prin introducerea unor ziduri-barieră conforme cu Directiva 2002/49/CE.
<i>Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor: Se preconizează că măsura va fi:</i> (i) nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau (ii) nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes pentru Uniune?	X	A fost efectuată o evaluare a impactului asupra mediului pentru construcția drumului și a infrastructurii aferente de încărcare și realimentare, în conformitate cu Directivele 2011/92/UE și 92/43/CEE. Măsurile de atenuare necesare pentru reducerea fragmentării și a degradării terenurilor, în special coridoarele verzi și alte măsuri de conectivitate a habitatelor, precum și speciile relevante de animale protejate enumerate în anexa IV la Directiva 92/43/CEE, s-au bazat pe obiective de conservare stabilite și au fost puse în aplicare, ceea ce s-a reflectat în modul de concepere a măsurii (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență).

(¹) Sau, în absența unui plan cuprinzător de transport durabil, o analiză cost-beneficiu specifică efectuată la nivel de proiect indică faptul că proiectul în sine duce la o scădere/nu duce la o creștere a emisiilor de GES pe durata ciclului său de viață.

Exemplul 5: Programe de casare a autovehiculelor (exemplu de neconformitate cu DNSH)*Descrierea măsurii*

Această măsură este un program de casare pentru înlocuirea autovehiculelor cu motor cu ardere internă utilizate în prezent cu altele mai eficiente care se bazează, de asemenea, pe ardere internă (și anume, ardere pe bază de motorină sau de benzină). Stimulentul ia forma unui grant unitar pentru fiecare autovehicul casat și achiziționat, dar poate lua, de asemenea, o formă mai complexă (deducere fiscală).

Măsura vizează înlocuirea vehiculelor mai vechi și mai poluante cu unele mai noi și, prin urmare, mai puțin poluante. În sensul acestui exemplu, se presupune că acest program necesită doar trecerea la o nouă generație de produse (de exemplu, nivelul următor al standardelor Euro) în cadrul aceleiași tehnologii.

Partea 1 a listei de verificare DNSH

Vă rugăm să indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond a măsurii conform principiului DNSH	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice	X		
Adaptarea la schimbările climatice		X	Activitatea care beneficiază de sprijin în temeiul măsurii are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață.
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		X	Activitatea care beneficiază de sprijin în temeiul măsurii are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață.
Economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora	X		
Prevenirea și controlul poluării aerului, apei sau solului	X		
Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor		X	Activitatea care beneficiază de sprijin în temeiul măsurii are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață.

Partea 2 a listei de verificare DNSH

Întrebări	Nu	Justificare de fond
Atenuarea schimbărilor climatice: Se preconizează că măsura va genera emisii semnificative de GES?	<i>Exemplu de nerespectare a DNSH</i>	Autovehiculele cu motoare cu combustie produc CO ₂ (și emisii de particule, NO, compuși organici volatili și diverși alți poluanți atmosferici periculoși, inclusiv benzen). În ceea ce privește atenuarea schimbărilor climatice, achiziționarea de autovehicule noi (pentru a le înlocui pe cele vechi) ar reduce emisiile, dar ar genera în continuare emisii semnificative de gaze cu efect de seră (Emisiile medii de CO ₂ , măsurate în cadrul testelor de laborator, ale autoturismelor noi înmatriculate în UE și în Islanda în 2018 au fost de 120,8 grame de CO ₂ pe kilometru). Este probabil ca Comisia să respingă argumentul potrivit căruia autovehiculele cu motorizare pe motorină sau pe benzină, de nouă generație, reprezintă cea mai bună alternativă disponibilă în sector și că, prin urmare, investiția nu încalcă principiul DNSH. Autovehiculele

		electrice reprezintă o alternativă disponibilă mai bună, cu un nivel mai ridicat de performanță de mediu (și anume, niveluri mai scăzute de emisii pe durata ciclului de viață) în acest sector în ceea ce privește atenuarea schimbărilor climatice. Prin urmare, este probabil ca Comisia să considere că programul de casare ar avea un efect negativ semnificativ asupra atenuării schimbărilor climatice.
<i>Economia circulară și gestionarea deșeurilor:</i> Se preconizează că măsura: (i) va duce la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nereciclabile sau (ii) va duce la ineficiențe semnificative în utilizarea directă sau indirectă a oricăror resurse naturale în orice etapă a ciclului său de viață, care nu sunt reduse la minimum prin măsuri adecvate sau (iii) va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară?	X	Sunt instituite măsuri de gestionare a deșeurilor atât în faza de utilizare (întreținere), cât și în faza de scoatere din uz a flotei, inclusiv prin reutilizarea și reciclarea bateriilor și a componentelor electronice (în special a materiilor prime critice), în conformitate cu ierarhia deșeurilor. Impactul producției este luat în considerare, iar programul nu va încuraja casarea prematură a vehiculelor în stare de funcționare. În special, programul prevede obligația ca toate autovehiculele casate să fie prelucrate de o instalație de tratare autorizată (<i>Authorised Treatment Facility – ATF</i>) în conformitate cu Directiva privind vehiculele scoase din uz (2000/53/CE), fapt care se atestă prin certificatul necesar pentru a participa la program. De asemenea, măsura este însoțită de o activitate care promovează colectarea pieselor de către ATF-uri în scopul reutilizării și refabricării finale a acestora.
<i>Prevenirea și controlul poluării:</i> Se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți ⁽¹⁾ în aer, apă sau sol?	Exemplu de nerespectare a DNSH	Autovehiculele cu motor cu ardere internă emit, printre altele, monoxid de carbon (CO), pulberi în suspensie (PM), oxizi de azot (NO_x) și hidrocarburi nearse (HC). Având în vedere practicile medii și cerințele de reglementare din industrie ⁽²⁾, ar fi puțin probabil ca Comisia să considere că măsura nu duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, din considerente similare celor stabilite pentru atenuarea schimbărilor climatice.

Exemplul 6: Irigarea terenurilor

Descrierea măsurii

Măsura prevede, în principal, investiții într-un sistem de irigații existent și în uz în regiunea X pentru a utiliza metode de irigare mai eficiente și pentru a promova reutilizarea în condiții de siguranță a apelor recuperate. Scopul este de a compensa deficitul de apă din sol cauzat de secetă și, deci, de a contribui la adaptarea la schimbările climatice, în special în ceea ce privește culturile agricole. Măsura va fi însoțită de promovarea și sprijinirea practicilor agricole durabile, în special sisteme de irigații mai durabile și mai eficiente și măsuri de retenție naturală a apei, trecerea la culturi și practici de gestionare care necesită cantități mai mici de apă, precum și practici de fertilizare mai durabile.

⁽¹⁾ Poluant înseamnă o substanță, o vibrație, căldură, zgomot, lumină sau alt contaminant prezent în aer, apă sau sol, care poate avea efect nociv asupra sănătății umane sau asupra mediului.

⁽²⁾ Compoziția variază de la motoare pe benzină la motoare diesel. Regulamentul (CE) nr. 715/2007 privind Euro 5 și Euro 6 stabilește valorile-limită la emisii pentru autovehicule pentru poluanții reglementați, în special oxizii de azot (NO_x, și anume emisiile combinate de NO și NO₂), la 80 mg/km.

Partea 1 a listei de verificare DNSH

Vă rugăm să indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond a măsurii conform principiului DNSH	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice		X	Activitatea care beneficiază de sprijin în temeiul măsurii are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață. Se va asigura aceste lucru deoarece noul sistem/echipament va fi eficient din punct de vedere energetic și, prin urmare, emisiile absolute nu vor crește în pofida unei creșteri modeste a suprafeței irigate și/sau deoarece energia electrică pentru alimentarea echipamentelor va fi eoliană sau solară. Irigarea poate facilita în mod indirect continuarea practicilor agricole care compromit funcția de absorbant de carbon a solurilor agricole sau le poate chiar transforma în emițători neți. Promovarea și sprijinirea semnificativă a practicilor agricole durabile ca parte a măsurii nu indică o deteriorare suplimentară din acest motiv și ar trebui să conducă la o îmbunătățire.
Adaptarea la schimbările climatice	X		
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine	X		
Economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora		X	Activitatea care beneficiază de sprijin în temeiul măsurii are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață. Măsura nu va duce la ineficiențe semnificative în ceea ce privește utilizarea resurselor și nici la creșterea generării de deșeuri.
Prevenirea și controlul poluării aerului, apei sau solului	X		
Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor	X		

Partea 2 a listei de verificare DNSH

Întrebări	Nu	Justificare de fond
Adaptarea la schimbările climatice: Se preconizează că măsura va duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor preconizat asupra măsurii în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor?	X	Nu se preconizează că măsura va fi în detrimentul adaptării la schimbările climatice din următoarele motive: — cea mai mare parte a măsurii contribuie în mod limitat la îmbunătățirea rezilienței la impactul schimbărilor climatice pe termen scurt, deoarece consolidează irigarea fără a crește captarea apei. Această contribuție pozitivă este posibilă numai în măsura în care starea actuală și cea preconizată a corpurilor de apă afectate se află într-o stare bună (sau se preconizează, în mod rezonabil, că nu se va deteriora la o stare mai puțin bună, conform unor previziuni fiabile). În caz contrar, rata de captare ar fi, prin urmare, nesustenabilă, iar investiția nu ar îndeplini condițiile pentru a fi

		considerată drept măsură de adaptare la schimbările climatice (și ar fi la limită o măsură de adaptare eronată), chiar dacă nu duce la înrăutățirea situației subiacente, deoarece ar prelungi durata de viață a unei structuri în esență nesustenabile. Această submăsură este eligibilă pentru domeniul de intervenție 040 din anexa la Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență, cu un coeficient al schimbărilor climatice de 40 %, dat fiind că măsura este o măsură de gospodărire a apei care vizează gestionarea deficitului de apă care este exacerbă de riscurile legate de climă, și anume seceta; — în schimb, promovarea practicilor agricole durabile și a măsurilor de retenție naturală a apei s-ar încadra în domeniul de intervenție 037, sprijinind în mod direct obiectivul de adaptare la schimbările climatice. Pentru ca întreaga măsură să se încadreze la domeniul de intervenție 037, aceasta ar trebui să fie predominantă sau cel puțin suficient de convingătoare din punctul de vedere al dimensiunii, al amplitudinii și al detalierii.
<i>Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine: Se preconizează că măsura va fi nocivă pentru:</i> (i) starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane sau (ii) starea ecologică bună a apelor marine?	X	Nu se preconizează că măsura va fi nocivă pentru utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine. Măsura vizează îmbunătățirea utilizării durabile a resurselor de apă, în special prin: — sprijinirea trecerii fermierilor la culturi și la practici de gestionare care necesită cantități mai mici de apă; sprijinirea fermierilor în vederea punerii în aplicare a unor măsuri care duc la creșterea capacității de retenție a apei din sol și a stocării apei la nivelul fermei; — punerea în aplicare a unui sistem de irigare care să permită reutilizarea apei în conformitate cu Directiva-cadru privind apa și care să nu conducă la o creștere a captării apei. Măsura va conține investiții în infrastructuri care să permită reutilizarea în condiții de siguranță a apelor recuperate în scopuri agricole. Această investiție va face posibilă utilizarea apelor uzate urbane epurate pentru irigarea terenurilor cultivate din apropiere și pregătirea pentru aplicarea noului Regulament privind cerințele minime pentru reutilizarea apei [(UE) 2020/741]; — investirea în sisteme de irigații mai durabile și mai eficiente, care necesită mai puțină apă, cum ar fi irigarea localizată. În același timp, acest lucru va duce la reducerea scurgerilor de nutrienți în apele subterane, precum și în corpurile de apă interioare din apropiere; — în cazul în care activitatea include captarea apei, autoritatea competentă a acordat o autorizație pentru captarea apei, specificând condițiile pentru a evita deteriorarea și pentru a se asigura că corpurile de apă afectate ating o stare cantitativă bună (în cazul apelor subterane) sau o stare ecologică bună sau un potențial ecologic bun (în cazul apelor de suprafață) cel târziu până în 2027, în conformitate cu cerințele Directivei-cadru privind apa (2000/60/CE); — a fost efectuată o evaluare a impactului asupra mediului în conformitate cu Directiva EIM, iar toate măsurile de atenuare necesare au fost identificate și s-au reflectat în modul de concepere a măsurii (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență).
<i>Prevenirea și controlul poluării: Se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol?</i>	X	Nu se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol, deoarece: — sunt utilizate echipamente cu consum extrem de eficient de energie sau echipamente alimentate din surse regenerabile de energie; — odată cu instalarea unor sisteme de irigații mai eficiente (explicate mai sus), scurgerile de nutrienți din agricultură vor fi reduse; — odată cu sprijinul acordat fermierilor pentru a trece la culturi și la practici de gestionare care necesită cantități mai mici de apă și cu creșterea disponibilității apei la nivelul fermei, se va utiliza mai puțină apă pentru irigații;

		— vor fi sprijinite practicile agricole durabile, care, la rândul lor, vor necesita mai puține pesticide, ceea ce va reduce poluarea apei și a solului.
Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor: Se preconizează că măsura va fi: (i) nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau (ii) nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes pentru Uniune?	X	Măsura nu va avea efecte negative asupra biodiversității și a ecosistemelor, deoarece: — proiectele de irigații care fac obiectul acestei măsuri nu sunt situate în situri protejate și nici nu vor avea efecte negative asupra acestor situri, având în vedere obiectivele lor de conservare. Orice perturbare a speciilor sau orice impact negativ asupra habitatelor din afara acestor situri, atât în cursul fazei de construire, cât și în cursul celei de funcționare, va fi evitat (ă) prin intermediul măsurilor necesare de prevenire și atenuare, care se reflectă în modul de concepere a măsurii (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență); — a fost efectuată o evaluare a impactului asupra mediului în conformitate cu Directiva EIM, iar toate măsurile de atenuare necesare au fost identificate și s-au reflectat în modul de concepere a măsurii (a se vedea pagina X din planul de redresare și reziliență); — respectă cerințele Directivei privind habitatele și ale Directivei privind păsările; a făcut obiectul unei evaluări în temeiul articolului 6 alineatul (3) din Directiva privind habitatele (integrată în acest caz în procedura de evaluare a impactului asupra mediului), care a exclus efectele semnificative asupra siturilor Natura 2000; — prin sprijinirea practicilor agricole durabile, vor fi astfel necesare mai puține pesticide, atenuându-se astfel impactul negativ asupra biodiversității (insecte, păsări, viața în sol) și se poate include o mai mare diversitate a culturilor, sprijinindu-se, de asemenea, biodiversitatea.